

ภาพรวมการศึกษาวิจัยประโยค BA

ศันสนีย์ เอกอัจฉริยา¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอภาพรวมการศึกษาประโยค BA ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเน้นการศึกษาตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ.2000 เป็นต้นมา เพื่อให้เห็นทิศทางการศึกษาประโยค BA ในปัจจุบันและอนาคต

คำสำคัญ ประโยค BA ภาษาศาสตร์ การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

1. บทนำ

ประโยค BA (把字句) เป็นหนึ่งในรูปประโยคใช้บ่อยในภาษาจีนกลาง (刘培玉, 2001; 郑杰, 2002; 黄月圆、杨素英, 2004; 张黎, 2007; 杨艳霞, 2012 等) จากการศึกษาของ 周国光 (Zhōu Guógāng, 2001 อ้างใน 陈立元 (ม.ป.ป: 85)) พบว่า เด็กที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่เริ่มรับ(acquire) โครงสร้างประโยค BA บางโครงสร้างตั้งแต่อายุประมาณ 2 ปี และเมื่ออายุ 4 ปีครึ่งสามารถรับโครงสร้างประโยค BA ได้ถึงร้อยละ 90 อย่างไรก็ตามประโยค BA นี้กลับเป็น

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนึ่งในโครงสร้างที่สร้างปัญหาใหญ่ให้กับผู้เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง² (余文青, 2000; 郑杰, 2002; 杨艳霞, 2012 等) ซึ่งนักวิชาการหลายท่านอธิบายว่าสาเหตุที่ประโยค BA ยากนั้นมาจากสองปัจจัย คือ (1) ตัวโครงสร้าง BA เองซับซ้อน มีเงื่อนไขมากมาย และการวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับประโยค BA ยังไม่เพียงพอ (陆俭明、郭锐, 1998 等) และ (2) ยังหาวิธีการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพไม่ได้ (อ้างใน 刘颂浩、汪燕, 2003: 60) ด้วยความพิเศษเช่นนี้ทำให้นักวิชาการทั้งในและนอกประเทศจีนสนใจศึกษาประโยค BA ที่ผ่านมามีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาโครงสร้าง

² มาจากคำว่า 汉语作为第二语言习得 ซึ่งในวงวิชาการของประเทศจีนจะมีการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีนให้คนต่างชาติอยู่สองด้านคือ ด้านการสอนและด้านการเรียน โดยด้านการสอนจะใช้คำว่า “对外汉语教学” แปลว่า “การสอนภาษาจีนให้คนที่ไม่ได้พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่” หรือ “汉语作为外语教学” การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ ส่วนด้านการเรียนจะใช้คำว่า “汉语作为第二语言习得” แปลว่า การรับภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง ซึ่งในบทความนี้จะเลือกใช้คำว่า “การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ” และ “ผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง”

สำหรับความแตกต่างระหว่าง “ภาษาที่สอง” กับ “ภาษาต่างประเทศ” Rod Ellis (1994:11-12) ได้นิยามความแตกต่างไว้ว่า “ภาษาที่สอง” หมายถึง การเรียนภาษาเป้าหมายในประเทศที่สภาพแวดล้อมใช้ภาษาเป้าหมายเป็นภาษาหลัก เช่น การเรียนภาษาอังกฤษในสหรัฐอเมริกา อังกฤษหรือบางประเทศในทวีปแอฟริกา ขณะที่ “ภาษาต่างประเทศ” หมายถึงการเรียนภาษาเป้าหมายในประเทศที่สภาพแวดล้อมไม่ได้ใช้ภาษาเป้าหมายเป็นภาษาหลัก และเรียนในห้องเรียนเป็นหลัก เช่น การเรียนภาษาอังกฤษในประเทศฝรั่งเศสหรือประเทศญี่ปุ่น

ความหมาย ข้อจำกัด และการใช้ประโยค BA เช่น 叶向阳 (Yè Xiàngyáng, 2004); 张黎 (Zhāng Lǐ, 2007); 施春宏 (Shī Chūnhóng, 2010) ขณะเดียวกันก็มีนักวิชาการจำนวนไม่น้อยสนใจศึกษาปัญหาและข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น 李宝贵 (Lǐ Bǎoguì, 2004); 朴爱华、崔桓 (Pǔ Àihuá, Cūi Huán, 2010) ด้วยเหตุนี้จึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยค BA ออกมาสู่วงวิชาการอย่างไม่ขาดสาย บทความนี้มีจุดประสงค์รวบรวมผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นผลการศึกษาตั้งแต่ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพรวมของการศึกษาประโยค BA ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อันจะส่งผลให้ทราบทิศทางของการศึกษาวิจัยประโยค BA ในอนาคต

ข้อมูลในบทความนี้เก็บจากฐานข้อมูลวารสารและวิทยานิพนธ์จีน (China National Knowledge Infrastructure หรือ CNKI) จากการค้นหาคำชื่อเรื่อง(title) พบว่าในฐานข้อมูลดังกล่าวมีงานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ทั้งหมด 146 ชิ้น แบ่งเป็นบทความในวารสาร 119 ชิ้น วิทยานิพนธ์ 2 เล่ม และวิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต 23 เล่ม เมื่อค้นหาคำสำคัญ(theme) พบว่าในฐานข้อมูลมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประโยค BA ทั้งหมด 792 ชิ้น แบ่งเป็นบทความในวารสาร 571 ชิ้น วิทยานิพนธ์ 37 เล่ม

วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต 168 เล่ม และรายงานการวิจัย 13 ชิ้น แต่เนื่องจากงานวิจัยทั้งหมดที่ปรากฏเมื่อค้นหาคำสำคัญนั้น มีงานบางส่วนไม่ได้ศึกษาประโยค BA เป็นหลัก อีกทั้งยังรวมงานวิจัยทั้งหมดที่ค้นหาคำด้วยชื่อเรื่องด้วย ผู้เขียนจึงคัดเลือกบทความศึกษาภาพรวมเพียงบางส่วนเท่านั้น โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ช่วงเวลาได้แก่ ระยะต้น (ค.ศ. 1900 – ค.ศ. 1950) ระยะพัฒนา (ค.ศ. 1951 – ค.ศ. 1999) และ ระยะปัจจุบัน (ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา)

2. การศึกษาประโยค BA ระยะต้น (ค.ศ. 1900 – ค.ศ. 1950)

ระยะเริ่มแรกของการศึกษาประโยค BA เป็นการศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์เป็นหลัก 郑杰 (Zhèng Jié, 2002) และ 张厚振 (Zhāng Hòuzhèn, 2005) สรุปไว้ว่าในช่วงแรกมีนักวิชาการที่บุกเบิกการวิจัยประโยค BA ที่มีชื่อเสียง 3 ท่านได้แก่ 黎锦熙 (Lí Jǐnxī), 吕叔湘 (Lǚ Shūxiāng) และ 王力 (Wáng Lì) โดย 黎锦熙 (1924) วิเคราะห์ประโยค BA ด้วยหลักวากยสัมพันธ์และสรุปว่าวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยค BA คือใช้เพื่อย้ายตำแหน่งกรรมของประโยค จากเดิมที่วางกรรมไว้หลังกริยาหลักมาวางไว้หน้ากริยาหลัก โดยภาษาจีนเรียกการย้ายตำแหน่งกรรมของประโยคว่า 提宾 (tíbīn) นั่นเอง 黎锦熙 ถือเป็นนักวิชาการท่านแรกที่กล่าวถึงทฤษฎีการย้ายตำแหน่งของกรรม (郑杰, 2002: 41; 张厚振, 2005: 103)

ต่อมาในปี 1942 吕叔湘 ได้วิเคราะห์ส่วนประกอบสำคัญ 3 ส่วนที่ปรากฏในประโยค BA ได้แก่ คุณลักษณะของคำกริยาหลัก, คุณสมบัติของกรรมหลังคำ BA และส่วนประกอบอื่นๆที่วางไว้หน้าหรือหลังคำกริยาหลัก ได้ข้อสรุปดังนี้ 1. คำกริยาที่จะใช้ในรูปประโยค BA ได้นั้นจะต้องเป็นกริยาที่บอกการกระทำ 2. กรรมที่วางไว้หลังคำ BA จะต้องชี้เฉพาะเจาะจง และ 3. ภาคแสดงจะต้องมีความซับซ้อน³ ซึ่งต่อมาในปี 1948 吕叔湘 ได้อธิบายเพิ่มว่า จากคุณสมบัตินี้สำคัญ 3 ข้อนี้ คุณสมบัติข้อที่ 1 และ 2 สามารถปรับเปลี่ยนได้ ขณะที่คุณสมบัติข้อที่ 3 เป็นปัจจัยจำเป็นของประโยค BA งานวิจัยของ 吕叔湘 ขึ้นนี้เป็นจุดเริ่มต้นการวิจัยด้านปัจจัยและคุณสมบัติสำคัญของส่วนประกอบในประโยค BA ในสมัยต่อมา (郑杰, 2002:41; 张厚振, 2005:103)

ในปี 1943 王力 ได้ใช้การศึกษาแนววรรณศาสตร์มาวิเคราะห์ประโยค BA และได้สรุปว่าประโยค BA ใช้สำหรับสื่อความหมาย “การจัดการ” (处置 chǔzhì) ซึ่งถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้ทฤษฎีวรรณศาสตร์ในการวิเคราะห์ประโยค BA (郑杰, 2002: 41; 张厚振, 2005: 103)

³ กล่าว ซับซ้อนในที่นี้คือ ภาคแสดงในประโยค BA จะมีแต่คำกริยาเพียงตัวเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องมีส่วนขยายกริยาหรือส่วนเติมเต็มหรือส่วนเสริมกริยาเสมอ -- ผู้เขียน

จากรายละเอียดข้างต้นจะเห็นได้ว่าการศึกษาวิชาญประโยค BA ในช่วง 30 ปีแรก แม้ว่าจะมีผลงานออกมาไม่มาก หัวข้อการวิจัยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญต่อการวิจัยหัวข้อ BA ในสมัยต่อมา

3. การศึกษาประโยค BA ระยะพัฒนา (ค.ศ. 1951 – ค.ศ. 1999)

เมื่อเข้าสู่ครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 การศึกษาประโยค BA เริ่มมีความหลากหลายมากขึ้น ขณะที่การศึกษาตามทฤษฎีของผู้บุกเบิกทั้ง 3 ท่านก็ยังคงดำเนินต่อไปด้วยเช่นกัน ถือได้ว่าเป็นช่วงที่การศึกษาวิชาญประโยค BA มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ซึ่งการศึกษาประโยค BA ในช่วงนี้สามารถแบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ ได้แก่ แนวภาษาศาสตร์ (语言学 Yǔyánxué) และแนวการสอนภาษาจีน (汉语教学 Hànyǔ jiàoxué)

3.1 การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์

การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์แบ่งออกเป็น การศึกษาตามทฤษฎีวากยสัมพันธ์ ทฤษฎีอรรถศาสตร์ และทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงประวัติ รวม 3 ด้านด้วยกัน

1) การศึกษาทางวากยสัมพันธ์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้าง BA หรือความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆภายในประโยค BA หรือการศึกษาชนิดของคำ BA รวมถึงการเปรียบเทียบลักษณะทางไวยากรณ์ของคำ BA กับคำกริยาหรืออนุพจน์อื่นๆในภาษาจีน

และการเปรียบเทียบประโยค BA กับประโยคอื่นที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน รวมทั้งการศึกษาเงื่อนไขการสร้างโครงสร้าง BA สามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบคำ BA กับคำกริยาหรือบุพบทอื่นๆ ในภาษาจีน เช่น 王力 (1954)⁴ ศึกษาเปรียบเทียบคำว่า 把、拿 และ 用, 刘世儒 (Liú Shirú, 1960) เปรียบเทียบคำ 把 กับ 以 เป็นต้น
- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA กับประโยคอื่นที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน เช่น 吕叔湘 (1965) ศึกษาเปรียบเทียบสกรรมกริยาในประโยค BA กับประโยค BEI (被字句), 刘长明 (Liú Chángmíng, 1997) ศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA และประโยค BEI, 徐燕青 (Xú Yànqīng, 1999) ศึกษาความเหมือนและความต่างระหว่างประโยค BA (把字句) และประโยค SHI (使字句) เป็นต้น

⁴ เนื่องจากรายชื่องานวิจัยที่มีผลงานออกมาก่อนปีค.ศ. 2000 ที่ปรากฏในบทความนี้ ผู้เขียนสรุปโดยอ้างอิงต่อมาจาก 刘培玉 (2001) และ 郑杰 (2002) ดังนั้นจึงไม่ปรากฏในบรรณานุกรม

- ❖ การศึกษาชนิดของคำ BA เช่น 汪惠迪 (Wāng Huìdí, 1959), 兰宾汉 (Lán Bīnhàn, 1992) ศึกษาและให้คำนิยามใหม่แก่ประโยค BA
- ❖ การศึกษาการใช้ประโยค BA เช่น 齐荣 (Qí Róng, 1954), 夏齐富 (Xià Qífù, 1991) วิเคราะห์ประโยค BA จากรูปโครงสร้างพร้อมเสนอว่าประโยค BA สามารถแยกออกได้ทั้งหมด 16 โครงสร้างย่อยและมีวิธีใช้ 27 แบบ
- ❖ การศึกษาเงื่อนไขการสร้างโครงสร้าง BA สามารถแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้านได้แก่ 1) การศึกษาส่วนประกอบใดส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง BA และ 2) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบในโครงสร้าง BA เช่น 邢福义 (Xíng Fúyì, 1978) ศึกษาสถานะทางไวยากรณ์ของประโยค BA, 裘荣棠 (Qiú Róngtáng, 1980) ศึกษาว่ากริยาหลักในประโยค BA สามารถมีกรรมได้หรือไม่, 郭德润 (Guō Dérùn, 1981) ศึกษาคำกริยาในประโยค BA, 月心 (Yuè Xīn, 1981) ศึกษาปัญหาสำคัญสองข้อของประโยค BA คือ ใช้ประโยค BA เพื่อแสดงถึงการย้ายตำแหน่งของ

กรรมมาไว้หน้ากริยาหลักของประโยคจริงหรือ และปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของกริยาหลักใน ประโยค BA, 程仪 (Chéng Yí, 1983) ศึกษาตำแหน่ง ของส่วนขยายภาคแสดง (状语 zhuàngyǔ) ใน ประโยค BA, 王还 (Wáng Huán, 1985) ศึกษากรรม ของคำ BA ในประโยค BA, 李裕德 (Lǐ Yùdé, 1991) ศึกษาจำนวนและตัวเลขที่สามารถใช้ ในประโยค BA, 李增吉 (Lǐ Zēngjí, 1992) ศึกษา ถึงปัญหาการวางตำแหน่งส่วนขยายภาคแสดง ต่างๆในประโยค BA, 王惠 (Wáng Huì, 1993) ศึกษาคำ了/着/过 ในประโยค BA, 高平平 (Gāo Píngpíng, 1999) ศึกษาถึงการซ้ำคำกริยาหลักใน ประโยค BA เป็นต้น

นอกจากนี้เมื่อเข้าสู่ปีค.ศ. 1980 เป็นต้นมาการศึกษาวិชาয়ด้าน ภาษาศาสตร์ในประเทศจีนนอกจากจะพัฒนาต่อออกจากผลงาน ก่อนหน้าแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต (转换 生成语法) และทฤษฎีไวยากรณ์การก (格语法) ซึ่งเป็นทฤษฎีทาง ตะวันตก ส่งผลให้งานวิจัยด้านไวยากรณ์ภาษาจีนพัฒนาไปอย่าง รวดเร็ว มีงานวิจัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาจีนออกมาอย่างมากมาย รวมทั้งการศึกษาวิชาয়ประโยค BA ด้วย

การศึกษาประโยค BA ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตและไวยากรณ์การก จะเน้นศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างลึก (生层结构) กับโครงสร้างผิว (表层结构), ความสัมพันธ์ทางความหมายของส่วนประกอบต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างกริยากับนาม ฯลฯ ในโครงสร้างลึกของประโยค BA, ความสัมพันธ์และเงื่อนไขจำกัดของการเปลี่ยนรูปโครงสร้าง BA ไปเป็นโครงสร้างอื่น รวมถึงการศึกษารูปโครงสร้างย่อยต่างๆ และรูปพิเศษของประโยค BA เช่น 朱德熙 (Zhū Déxī, 1981) ศึกษาว่า “在黑板上写字” กับรูปประโยคที่เกี่ยวข้อง, 谭万春 (Tán Wàncūn, 1981) ศึกษาการเปลี่ยนรูประหว่างประโยค BA กับประโยค BEI (被字句), 傅雨贤 (Fù Yǔxián, 1981) ศึกษาเงื่อนไขต่างๆ ของการเปลี่ยนรูปประโยคระหว่างประโยค BA กับ ประโยคประธาน กริยา กรรม (SVO), 邵敬敏 (Shào Jìngmín, 1982) ศึกษาการเปลี่ยนรูปและข้อจำกัดต่างๆ ในการเปลี่ยนรูปของวลี “在黑板上写字”, 王湘 (Wáng Xiāng, 1983) ศึกษาเงื่อนไขการเปลี่ยนรูปประโยคจากประโยคโครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ (兼语句)⁵ เป็นประโยค BA, 赵鸿华 (Zhào Hónghuá,

⁵ ประโยคโครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ (Pivotal Sentence / 兼语句) ได้แก่ประโยคที่มีรูปโครงสร้างพื้นฐานดังนี้ “ประธาน กริยา + กรรม + กริยา +” ใช้เพื่อแสดงความหมายสั่งให้กระทำ เพื่อแสดงความหมายขอร้อง เพื่อแสดงความหมายเชื่อเชิญ เพื่อแสดงความหมายให้อนุญาต และเพื่อแสดงความหมายเป็นฝ่ายถูกกระทำ เป็นต้น (มงคลลาภ เจริญ, 2550)

1984) ศึกษาการเปลี่ยนรูปต่างๆของประโยค BA, 邵敬敏 (1985) ศึกษารูปเปลี่ยนแบบต่างๆของประโยค BA, 解厚春、梁修勤 (Jiě Hòuchūn, Liáng Xiūqín, 1989) ศึกษาเงื่อนไขการเปลี่ยนรูปประโยค BA เป็นประโยคที่ไม่มี BA, 吴春仙 (Wú Chūnxiān, 1993) ศึกษารูปโครงสร้างพิเศษของประโยค BA, 刘继超 (Liú Jìchāo, 1997) ศึกษาประเภทและการเปลี่ยนรูปประโยค BA กับ BEI, 张谊生 (Zhāng Yìshēng, 1997) ศึกษาปัจจัยการสร้างการแสดงความขอร้องในโครงสร้าง “BA + N + V”

2) การศึกษาทางอรรถศาสตร์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความหมายของประโยค BA สามารถแบ่งออกเป็นการศึกษาที่เน้นเฉพาะด้านความหมายของคำ BA หรือความหมายของประโยค BA และการศึกษาควบคู่กันระหว่างโครงสร้างและความหมาย เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยากับกรรม การศึกษาการกของประธานและกรรมในประโยค BA เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

❖ การศึกษาความหมายของโครงสร้างประโยค BA

เช่น 潘文娱 (Pān Wényú, 1978), 赵洪勋 (Zhào Hóngxūn, 1985) ศึกษาประโยค BA ที่ไม่ได้สื่อความหมาย “การจัดการ”, 宋玉柱 (Sòng Yùzhù, 1988) อธิบายความหมายเกี่ยวกับ “การจัดการ”

ของภาคแสดงในประโยค BA และในปี 1992 宋
ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของ
ประโยค BA กับเงื่อนไขการสร้างประโยค BA

❖ การศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง
ส่วนประกอบต่างๆในประโยค BA เช่น 朱德熙
(1981) ศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง
คำกริยากับกรรมในประโยค BA, 詹开第(Zhān
Kāidì, 1983) ศึกษาทิศทางการกระทำของภาค
แสดงในประโยค BA

❖ การศึกษาความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์-
อรรถศาสตร์-วัจนปฏิบัติศาสตร์ (句法语义语用的
关系) เช่น 张旺熹(Zhāng Wàngxī, 1991) วิเคราะห์
ความหมายและวัจนปฏิบัติของโครงสร้างประโยค
BA, 杉村博文 (Shāncūn Bówén, 1993) อภิปราย
ความหมาย “จัดการ” ของประโยค BA จาก
มุมมองการเผชิญหน้า, 崔希亮 (Cuī Xīliàng,
1995) ศึกษาถึงปัญหาต่างๆทางโครงสร้างและ
ความหมายของประโยค BA, 沈阳 (Shěn Yáng,
1997) อธิบายประโยค BA โดยการวิเคราะห์รูป
ประโยคและความหมาย, 金立鑫 (Jīn Lìxīn,

1998) อธิบายประโยค BA จากโครงสร้าง ประโยค-ความหมายและบริบท

3) การศึกษาทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ หมายถึง การศึกษาความเป็นมาของคำ BA ว่าเริ่มใช้ในสมัยใด สื่อความหมายอะไร และความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า BA กับคำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกันในภาษาจีนโบราณ รวมทั้งการศึกษาวิวัฒนาการการใช้ประโยค BA ตำแหน่งของคำ BA ในประโยค และความหมายของคำ BA ซึ่งสามารถแบ่งวิธีการศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ออกได้เป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ ดังนี้

- ❖ การศึกษาคำ BA หรือประโยค BA ข้ามสมัย⁶ (diachronic) เช่น 王力 (1958), 姚晓丹 (Yáo Xiǎo dān, 1993) ศึกษาที่มาและพัฒนาการของรูปประโยค “การจัดการ” (处置式), 戈弋 (Gē Yì, 1958) ศึกษาที่มาของรูปประโยค “การจัดการ”, 俞光中、植田均 (Yù Guāngzhōng, Zhí Tiánjūn, 1999) ใช้มุมมองทางประวัติศาสตร์มาศึกษาจุดเริ่มต้นของประโยค BA พัฒนาการของการ

⁶ วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2556:49) สรุปไว้ในหนังสือทฤษฎีภาษาศาสตร์ว่า ภาษาสามารถศึกษาได้ 2 มิติที่แยกขาดจากกันได้ คือ การศึกษาเชิงประวัติหรือข้ามสมัย (diachronic) และการศึกษาสภาพที่เป็นหรือเฉพาะสมัย (synchronic)

เปลี่ยนแปลงทางความหมาย รวมทั้งรูปแบบและ
พัฒนาการของโครงสร้างย่อยแบบต่างๆ ของ
ประโยค BA

- ❖ การศึกษาคำ BA หรือประโยค BA เฉพาะสมัย
(synchronic) หมายถึงการศึกษาการใช้คำ BA
เฉพาะในยุคสมัยใดยุคสมัยหนึ่ง ซึ่งสามารถ
แบ่งย่อยออกได้เป็น 1) การศึกษาเปรียบเทียบคำ
BA หรือประโยค BA กับคำหรือรูปประโยคที่
ใกล้เคียงกันและ 2) การศึกษาการใช้คำ BA หรือ
ประโยค BA ผ่านวรรณกรรมต่างๆ เช่น 向熹
(Xiàng Xī, 1957) ศึกษาประโยค BA ประโยค
JIANG (将字句) และประโยค BEI จาก
วรรณกรรมเรื่อง^๕ซ้องกั๋ง 《水浒传》，钱学烈
(Qián Xuéliè, 1986) วิเคราะห์สถิติการใช้ประโยค
BA และประโยค JIANG พร้อมทั้งศึกษา
เปรียบเทียบโครงสร้างย่อยของประโยค BA
จำนวน 4 โครงสร้างจากวรรณกรรมเรื่องความฝัน
ในหอแดง 《红楼梦》，蒋绍愚 (Jiǎng Shàoyú,
1999) ศึกษาประโยค BA จากบทคัดเลือก
กวีนิพนธ์สมัยราชวงศ์หยวน 《元曲选》 เป็นต้น

3.2 การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีน

ในช่วงปลายทศวรรษ 1970 การศึกษาประโยค BA เริ่มขยายขอบเขตการศึกษาจากแนวภาษาศาสตร์ไปสู่แนวการสอนภาษาจีน โดยมีทั้งการศึกษาเกี่ยวกับการสอนประโยค BA ให้กับผู้ที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่และการสอนประโยค BA ให้กับผู้ที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองรวมทั้งการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาทางด้านการสอนประโยค BA เช่น 吕文华 (Lǚ Wénhuá, 1977) ศึกษาเกี่ยวกับการสอนประโยค BA, 袁大同 (Yuán Dàtóng, 1986) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการอธิบายประโยค BA ให้กับผู้เรียนต่างชาติ, 黄振英 (Huáng Zhènyīng, 1989) ศึกษาปัญหาด้านการสอนประโยค BA, 吕叔湘 (1983) ศึกษาถึงปัญหาการสอนประโยค BA ให้นักเรียนมัธยมชาวจีน, 程相文、周翠琳 (Chéng Xiāngwén, Zhōu Cuīlín, 1992) ศึกษาเรื่องการสอนประโยค BA ในชั้นเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ, 张宁、刘明臣 (Zhāng Níng, Liú Míngchén, 1994) ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้ทฤษฎีหน้าที่ (功能理论

gōngnéng lǐlùn) ในการสอนประโยค BA เป็นต้น

- ❖ การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น 佟慧君(Tóng Huì jūn, 1978) ศึกษาวิเคราะห์ประโยคผิดจากการบ้านของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 熊文新(Xióng Wénxīn, 1996) วิเคราะห์การใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติ เป็นต้น

เนื่องจากการศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนนั้นเพิ่งเริ่มต้นในช่วงท้ายศตวรรษที่ 20 ดังนั้นผลการศึกษาจึงยังมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับด้านการสอนประโยค BA มากกว่าการศึกษาข้อผิดพลาดของการใช้ประโยค BA และเมื่อเข้าสู่ช่วงทศวรรษที่ 90 ก็เริ่มมีการศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA กับภาษาถิ่น ภาษาชนกลุ่มน้อย และภาษาต่างประเทศอื่นๆ อีกด้วย จากจุดเริ่มต้นการศึกษาเปรียบเทียบและการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติในช่วงนี้ถือได้ว่าเป็นการวางแนวทางการศึกษาวิจัยด้านการสอนประโยค BA ในฐานะภาษาต่างประเทศในศตวรรษต่อมา

กล่าวโดยสรุป การศึกษาวิจัยประโยค BA ในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 ไม่เพียงแต่ศึกษาวิจัยต่อขอยอดจากผลการศึกษา

ก่อนหน้านี้เท่านั้น แต่ยังแตกสาขาการศึกษาออกไปอีกมากมาย กอปรกับได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีการสอนภาษาต่างประเทศจากตะวันตก จึงส่งผลให้มีผลงานการวิจัยออกสู่วงวิชาการอย่างมากมายและต่อเนื่อง

4. การศึกษาประโยค BA ระยะปัจจุบัน (ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา)

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องกอปรกับการพัฒนาทฤษฎีในศาสตร์ต่างๆ ทำให้นักวิชาการเริ่มสนใจการวิจัยข้ามศาสตร์ เราจะเห็นว่าตั้งแต่ช่วงท้ายศตวรรษที่ 20 ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง มีการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เช่น จิตวิทยา (心理学 Xīnlǐxué) คอมพิวเตอร์ และสถิติ (统计学 Tǒngjìxué) เข้ามาประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาษาศาสตร์มากขึ้น ส่งผลให้การศึกษาภาษาในแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์ เช่น ภาษาศาสตร์ปริชาน (认知语言学 Rènzhī yǔyánxué) ภาษาศาสตร์จิตวิทยา (心里语言学 Xīnlǐ yǔyánxué) ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (计算语言学 Jìsuànyǔyánxué) เริ่มมีบทบาทมากขึ้น นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างนักวิชาการในประเทศจีนกับนักวิชาการต่างประเทศยังทำให้การศึกษาวิจัยภาษาตามแนวทฤษฎีทางตะวันตกแพร่เข้ามาสู่วงวิชาการของจีน ส่งผลให้การศึกษาวิจัยภาษาจีนในประเทศจีนมีความหลากหลายมากขึ้น

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยโยค BA ผู้เขียนพบว่า ตั้งแต่ค.ศ.2000 เป็นต้นมา งานวิจัยเกี่ยวกับโยค BA นอกจากจะศึกษาต่อยอดจากผลการศึกษาในศตวรรษที่ 20 แล้ว แนวทางการวิจัยโยค BA ยังแตกขยายออกไปในหลายแขนง และผลการศึกษาที่สามารถเปิดมุมมองใหม่ๆ สำหรับการศึกษาโยค BA ในอนาคตอีกด้วย

การศึกษาโยค BA ในช่วง 15 ปีมานี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ทิศทางใหญ่ๆ ได้แก่ 1) การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ 2) การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์ (应用语言学 Yìngyòngyǔyánxué) และ 3) การศึกษาตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学 Duìwài Hànyǔ jiàoxué)

4.1 การศึกษาโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์

ตั้งแต่ค.ศ. 2000 เป็นต้นมาการศึกษาโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ นอกจากจะวิจัยต่อยอดตามแนวดั้งเดิมที่ศึกษากันมาตั้งแต่อดีตแล้ว ยังนำทฤษฎีภาษาศาสตร์ของตะวันตก เช่น ไวยากรณ์การก (格语法 Géyǔfǎ) หรือทฤษฎี Valence (配价语法 Pèijià yǔfǎ) ไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ (系统—功能语法 Xìtǒng-gōngnéngyǔfǎ) ไวยากรณ์หน่วยสร้าง (构式语法 Gòushì yǔfǎ) และมินิมัลลิสต์โปรแกรม (最简方案 Zuì jiǎn fāng'àn) มาใช้ในการศึกษาอีกด้วย

ส่งผลให้มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ออกสู่วงวิชาการมากมายหลายร้อยชิ้นในระยะเวลาเพียง 15 ปี ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวกั้งเดิม เช่น 叶向阳 (Yè Xiàngyáng, 2004: 37) อธิบายคุณลักษณะ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” (致使 zhìshǐ) ของประโยค BA โดยเขาได้สรุปว่าความหมายพื้นฐานของประโยค BA คือ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” ขณะที่ความหมาย “การจัดการ” (处置 chǔzhì) ที่นักวิชาการในอดีตเคยให้ความหมายไว้นั้นเป็นเพียงความหมายย่อยประเภทหนึ่งของ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” เท่านั้น, 黄新强 (Huáng Xīnqiáng, 2011) ศึกษาว่าคำ BA ควรเป็นคำชนิดใดและสรุปว่าคำ BA ถือเป็นคำบอกหน้าที่ชนิดพิเศษ, 周磊 (Zhōu Lěi, 2012) ศึกษาการชี้ความหมายของส่วนเสริมหลังคำกริยาที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนเป็นประโยค BA ได้ข้อสรุปว่าหากส่วนเสริมหลังคำกริยาสามารถกลายเป็นภาคแสดงของกรรม (คำนาม) หลังคำ BA ได้ แสดงว่าประโยคนั้นสามารถเปลี่ยนเป็นประโยค BA ได้
- ❖ การศึกษาประโยค BA เชิงประวัติ เช่น 崔勇、陶薇 (Cuī Yǒng, Táo Wēi, 2008) ใช้มุมมองทางไวยากรณ์และวัจนปฏิบัติศาสตร์มาศึกษาวิวัฒนาการของประโยค BA จากคำกริยาที่

ค่อยๆเปลี่ยนแปลงจนกลายเป็นคำบุพบทในปัจจุบัน, 边春丽、赵敏 (Biān ChūnLì, Zhào Mǐn, 2006) ศึกษาประโยค BA จากวรรณกรรมเรื่อง 儒林外史 ซึ่งเป็นวรรณกรรมในสมัยราชวงศ์ชิง, 陆婷雅 (Lù Tíngyǎ, 2010) ศึกษาประโยค BA และประโยค JIANG ในวรรณกรรม 三国志平话 ซึ่งเป็นวรรณกรรมในสมัยราชวงศ์หยวน

- ❖ การศึกษาประโยค BA จากหลายมุมมอง หมายถึงการศึกษาประโยค BA โดยบูรณาการมุมมองทางไวยากรณ์-อรรถศาสตร์-วัจนปฏิบัติศาสตร์เข้าไว้ด้วยกัน ส่งผลให้ผู้ศึกษามองเห็นวิธีใช้ประโยค BA และเงื่อนไขข้อจำกัดต่างๆสำหรับการสร้างประโยค BA ได้รอบด้านมากขึ้น เช่น 刘培玉 (Liú Péiyù, 2002) ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ ความหมายและวัจนปฏิบัติมาวิเคราะห์ประโยค BA เพื่อให้เข้าใจถึงการใช้และข้อจำกัดในการใช้ประโยค BA นั้นเอง 刘培玉、赵敬华 (Liú Péiyù, Zhào Jìng huá, 2005) ศึกษาความแตกต่างทางโครงสร้าง ความหมายและวัจนปฏิบัติระหว่างประโยค BA กับประโยคประธาน-กริยา-กรรม, 马永利 (Mǎ Yǒnglì, 2007) วิเคราะห์หน่วยนามที่ตามหลังคำ BA ด้วยมุมมองทางไวยากรณ์ ความหมายและวัจนปฏิบัติ แล้วสรุปว่า หน่วยนามที่ตามหลังคำ BA นั้นจะต้องมี

เฉพาะเจาะจงและเป็นข้อมูลเก่าที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังรู้อยู่แล้ว, 刘培玉 (Liú Péiyù, 2008) ใช้มุมมองจำนวนพยางค์ ไวยากรณ์และความหมายมาศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่ ประโยค BA ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นประโยคประธาน-กริยา-กรรมได้, 邓小鹏 (Dèng Xiǎopéng, 2009) ใช้มุมมอง ไวยากรณ์ อรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์มาศึกษาการ เน้น (焦点 jiāodiǎn) ของประโยค BA, 张厚振 (Zhāng Hòuzhèn, 2009) ศึกษาความหมายในโครงสร้างลึกของ ประโยค BA และยังชี้ถึงสาเหตุการเปลี่ยนรูปประโยคไปมาระหว่างประโยค BA และประโยคที่ไม่ใช่ BA อีกด้วย

- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีValence (配价语法)⁷ หมายถึงการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยากับ คำนามต่างๆในประโยค BA เช่น 卢英顺 (Lú Yīngshùn, 2003), 张谊生 (Zhāng Yìshēng, 2005) ศึกษาความสัมพันธ์ ของคำกริยากับหน่วยเสริมหลังคำกริยาในประโยค BA , 张丹 (Zhāng Dān, 2006) เก็บข้อมูลประโยค BA รูปแบบต่างๆ

⁷ ทฤษฎีValence ในช่วงแรกหมายถึง การศึกษาว่ากริยาในประโยคหนึ่งสามารถ แจกจ่ายคำนามได้จำนวนเท่าไร เช่น ฉันให้หนังสือแก่เขา ประโยคนีกริยา “ให้” สามารถ แจกจ่ายคำนามได้ 3 ตัว คือ ฉัน หนังสือ และเขา เป็นต้น ต่อมาการศึกษาความสัมพันธ์ของ หน่วยต่างๆในประโยคเริ่มครอบคลุมถึงการศึกษาคำคุณศัพท์ คำนาม และหน่วยเสริม ต่างๆ

จำนวน 1,696 ประโยคแล้วนำมาจัดแยกประเภท โดยจัดให้โครงสร้าง “กริยา+หน่วยเสริมหลังคำกริยา” เป็นรูปแบบพื้นฐาน หลังจากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกริยากับหน่วยเสริมหลังคำกริยาโดยใช้ทฤษฎี Valence

- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีมินิมัลลิสต์โปรแกรม (最简方案)⁸ เช่น 张厚振 (Zhāng Hòuzhèn, 2005), 张杰 (Zhāng Jié, 2006)
- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่และไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ เช่น 郑伟娜 (Zhèng Wěinà, 2012)
- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีหน่วยสร้าง เช่น 施春宏 (Shī Chūnhóng, 2010) ใช้ทฤษฎีกลุ่มหน่วยสร้าง (句式群) มาศึกษาโครงสร้างประโยคต่างๆที่มีความหมาย “ทำให้” ได้แก่ ประโยคประธาน-กริยา-กรรม ประโยค BEI และประโยค BA เพื่อหาความหมายที่รูปประโยคทั้งหมดมีร่วมกัน และความหมายที่รูปประโยคแต่ละรูปมีไม่เหมือนกัน และได้ข้อสรุปว่า ในกลุ่มโครงสร้างต่างๆที่สื่อความหมาย“ทำให้”นั้น ประโยค BA เน้นผลที่เปลี่ยนแปลง

⁸ มินิมัลลิสต์โปรแกรมเป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดย Chomsky ในปี 1995 ทฤษฎีนี้พัฒนาต่อเนื่องมาจากไวยากรณ์ปริวรรต เป็นทฤษฎีที่เน้นที่ความประหยัดของการแปลงรูปและความประหยัดของรูปแทนมากขึ้น โครงสร้างลึกและโครงสร้างผิวถูกมองว่าไม่จำเป็นเหลือเพียงรูปประโยคที่พูดออกมาและความหมาย (อรุณมานะกุล, 2556:216)

กับผู้ถูกกระทำ ขณะที่ประโยค BEI เน้นผู้ถูกกระทำ, 赵燕华 (Zhào Yànhuá, 2011) วิเคราะห์ความหมายของหน่วยสร้างประโยค BA ได้ว่า “ผู้กระทำทำให้เป้าหมายเคลื่อนที่จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดหมาย” เป็นความหมายพื้นฐานของหน่วยสร้างประโยค BA และสามารถแตกความหมายจากความหมายพื้นฐานออกไปได้อีกมากมายซึ่งความหมายที่เป็นระบบของหน่วยสร้างประโยค BA นั้นนอกจากจะเน้นตัวผู้กระทำแล้วยังเน้นระดับและสภาพการเคลื่อนของเป้าหมาย รวมทั้งจุดหมายหลังการเคลื่อนที่อีกด้วย

- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA ด้วยทฤษฎีวจนลีลาศาสตร์ (Stylistics, 修辞学) เช่น 杜文霞 (Dù Wénxiá, 2005) ศึกษาการใช้ประโยค BA จากรูปแบบการใช้ต่างๆ ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ธุรกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี, 陶红印、刘娅琼 (Táo Hóngyìn, Liú Yàqióng, 2010) ศึกษาการใช้ประโยค BA ประโยค BEI กริยาโคดและประโยคย้อนถามในบริบทต่างๆ ได้แก่ การคุยโทรศัพท์ โทรทัศน์ และภาพยนตร์
- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA ในภาษาถิ่น เช่น 孙立新 (Sūn Lìxīn, 2003), 解正明 (Jiě Zhèngmíng, 2006)

4.2 การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์

การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์สามารถสรุปเป็นแนวทางต่างๆ ได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน (认知语言学) เป็นการศึกษาภาษาในแง่ของมโนทัศน์ โดยเชื่อว่าความหมายเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษามโนทัศน์ของภาษา การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชานสามารถแบ่งออกเป็น 2 ทิศทางใหญ่ๆ ได้แก่ อร์รศาสตร์ปริชาน (认知语义) และไวยากรณ์ปริชาน (认知语法) เช่น 张旺熹 (Zhāng Wàngxī, 2001) ศึกษาภาพร่าง (图式 túshì) แสดงการเคลื่อนที่ของประโยค BA โดยสรุปว่า ความหมายพื้นฐานที่ชัดเจนของประโยค BA คือกระบวนการเคลื่อนที่ของสิ่งของซึ่งได้รับแรงผลักดันจากภายนอก และภาพร่างนี้สามารถเปลี่ยนรูปไปได้อีก 4 แบบผ่านการอุปลักษณ์ (隐喻 yǐnyù), 席留生 (Xí Liúshēng, 2008) ใช้กรอบไวยากรณ์ปริชานมาศึกษากลไกการสร้าง ความหมายของประโยค BA เครือข่ายความรู้ทางไวยากรณ์ของประโยค BA และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ของประโยค BA, 康竞春 (Kāng Jìngchūn, 2008) ใช้กรอบทฤษฎีไวยากรณ์ต้นแบบ (语法原型 yǔfǎ yuánxíng) เป็น

- พื้นฐานหลักในการศึกษาประโยค BA, 赵贤德 (Zhào Xiándé, 2008) ศึกษาโครงสร้างย่อย V 成 ในประโยค BA
- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์จิตวิทยา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาและประสาทวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับภาษา การใช้ภาษา การเข้าใจภาษา และการผลิตภาษาของมนุษย์ ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ตั้งแต่ช่วงหลังค.ศ.2000 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการรับประโยค BA ของเด็กที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่และการรับประโยค BA ของผู้ที่เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ 高立群 (Gāo Lìqún, 2002, 2004) ใช้ภาพร่างแสดงการเคลื่อนที่ของประโยค BA เป็นพื้นฐานมาดำเนินการทดลองเพื่อศึกษารูปแทนกลไกปริซามของผู้ที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับการทดลองใช้เวลาในการตอบสนองหลังจากอ่านประโยค BA ช้ากว่าอ่านประโยคประธาน-กริยา-กรรม แสดงว่าขณะที่อ่านประโยค BA กระบวนการทำความเข้าใจประโยค BA ที่แสดงความหมายการเคลื่อนที่กำลังทำงานอยู่ จึงทำให้ใช้เวลานานกว่าเมื่ออ่านประโยคประธาน-กริยา-กรรม, 刘颂浩 (Liú Sònghào, 2003) ทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองตอบคำถามจากรูปที่

กำหนดให้เพื่อศึกษาการหลีกเลี่ยงการใช้ประโยค BA ของ
 พร้อมอธิบายถึงสาเหตุและแนวโน้มการหลีกเลี่ยงการใช้
 ประโยค BA ผู้เรียนชาวต่างชาติ, 龚少英 (Gōng Shàoyīng,
 2007) ใช้การตัดสินความถูกต้องทางไวยากรณ์
 (Grammaticality Judgment) และการแก้รูปประโยคมา
 ทดสอบเด็กอายุระหว่าง 4-5 ปีที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่
 เพื่อศึกษากระบวนการรับประโยค BA และประโยค BEI,
 杨小璐、肖丹 (Yáng Xiǎolù, Xiǎo Dān, 2008) ศึกษาการ
 รับประโยค BA ของเด็กอายุก่อน 2 ปีครั้งที่พูดภาษาจีนเป็น
 ภาษาแม่ พบว่า เด็กเริ่มรับและตอบสนองต่อประโยค BA
 ทั้งด้านไวยากรณ์และความหมายตั้งแต่อายุประมาณ 2 ปี,
 薛羽 (Xuē Yǔ, 2012) ใช้ข้อมูลการพูดของผู้รับการทดลอง
 สองคนมาศึกษากระบวนการรับประโยค BA ของผู้เรียน
 ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาจีนในระดับต้นและระดับกลาง
 เป็นต้น

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
 เช่น 满海霞 (Mǎn Hǎixiá, 2013) สร้างแบบจำลองการ
 เรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้ทฤษฎี CCG (Combinatory
 Categorical Grammar 组合范畴语法) เพื่อที่จะวิเคราะห์
 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนรูปประโยค BA กับรูป

ประโยชน์ที่สัมพันธ์กัน โดยมีสมมติฐานว่าหากสามารถค้นพบหรือสร้างแบบจำลองคอมพิวเตอร์ที่สามารถเลียนแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นมาได้ ในอนาคตก็จะสามารถใช้แบบจำลองคอมพิวเตอร์เหล่านี้มาวิเคราะห์การเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติของมนุษย์

4.3 การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการศึกษาการรับภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง (汉语作为第二语言习得) แต่เนื่องจากการวิจัยด้านการรับภาษาจีนในฐานะภาษาที่สองถือเป็นสาขาใหม่ที่เพิ่งเข้าสู่วงวิชาการจีนได้ประมาณ 20 กว่าปีเท่านั้น (王建勤 Wáng Jiànqín, 2006: 121) ดังนั้นงานวิจัยทางด้านนี้จึงยังให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษา (对比分析) รวมถึงการศึกษาข้อผิดพลาดด้านการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติ (偏误分析) ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศได้ โดยจะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติมากขึ้นและ

สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นนั่นเอง การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การเปรียบเทียบระหว่างภาษา คือการศึกษาเปรียบเทียบ โครงสร้างประโยค BA กับโครงสร้างที่ใกล้เคียงกัน ในภาษาอื่น เช่น 金英实 (Jīn Yīngshí, 2007) ศึกษา เปรียบเทียบบทบาทของการกในภาษาจีนและภาษาเกาหลี พร้อมทั้งใช้มุมมองทางอรรถศาสตร์มาศึกษาโครงสร้างย่อยของประโยค BA ที่ไม่มีผู้รับการกระทำ เพื่อชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวเกาหลีจะประสบปัญหาเมื่อเจอ โครงสร้างย่อยของประโยค BA ที่ไม่มีผู้รับการกระทำ ต่อมาในปี2010 金英实 ก็ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และความต่างระหว่างรูปประโยค BA และประโยคกริยากรรมในภาษาจีนกับประโยค “กรรม-การกรรม-กริยา” ในภาษาเกาหลี
- ❖ การศึกษาข้อผิดพลาดด้านการใช้ประโยค BA ของผู้เรียน ภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น 李宝贵 (Lǐ Bǎoguì, 2004) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียน ภาษาจีนชาวเกาหลี, 成燕燕 (Chéng Yànyàn, 2006) ศึกษา

ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวคาซัค, 魏红 (Wèi Hóng, 2006) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นชาวไทยพร้อมเสนอแนะแนวทางการสอน, 朴爱华、崔桓 (Pǔ Àihuá, Cuī Huán, 2010) ศึกษาการรับประโยค BA และข้อผิดพลาดจากการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนชาวเกาหลี, 曹利娟 (Cáo Lìjuān, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้ประโยค BA ในงานเขียนของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 李飞 (Lǐ Fēi, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนพร้อมเสนอแนะแนวทางการสอน, 汪翔、张小克 (Wāng Xiáng, Zhāng Xiǎokè, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดในการรับประโยค BA ของผู้เรียนระดับกลางชาวไทย, 杨艳霞 (Yáng Yàxiá, 2012) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้ประโยค BA ในการพูดของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 崔淑燕、许晓华 (Cuī Shūyàn, Xǔ Xiǎohuá, 2012) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับสูงชาวญี่ปุ่น, 闻静 (Wén Jìng, 2012) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นชาวอินโดนีเซีย, 丁薇 (Dīng Wēi, 2013) ใช้โครงสร้างมโนทัศน์ (Conceptual

Structure) จากอรรถศาสตร์ปริชานมาแบ่งประเภทของเหตุการณ์ของประโยค BA ออกเป็น 4 ประเภท ประกอบกับใช้ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) และทฤษฎีแบบลักษณ์ภาษา (Language Typology) มาร่วมวิเคราะห์ประโยค BA และอธิบายข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติเป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างชาตินั้น ส่วนใหญ่จะออกมาคล้ายกันคือ 1. ไม่เติมส่วนประกอบอื่นๆ ที่อยู่หลังคำกริยา (โครงสร้างประโยค BA จะไม่สามารถใช้คำกริยาใดๆ โดยไม่เติมส่วนประกอบอื่นๆ ได้) 2. ไม่ใช้ประโยค BA กับกริยาที่ต้องใช้ 3. ใช้ประโยค BA กับกริยาที่ไม่จำเป็นต้องใช้ 4. หลบเลี่ยงการใช้ประโยค BA เป็นต้น

5. บทสรุป

จากภาพรวมการศึกษาวิชาญประโยค BA พบว่าไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด การศึกษาวิชาญประโยค BA ยังคงเป็นหนึ่งในหัวข้อการวิจัยอันดับต้นๆ ของวงวิชาการทางภาษาจีน แสดงถึงความสำคัญของประโยค BA ในภาษาจีน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบโครงสร้างประโยคที่มีลักษณะพิเศษต่างจากในภาษาอื่นๆ ทั้งยังสามารถสื่อ

ความหมายได้มากมาย ทำให้นักวิชาการทางภาษาจีนยังคงสนใจที่จะเดินหน้าไขความลับของประโยค BA ออกมาให้ได้

การศึกษาประโยค BA ในประเทศจีนนั้น เน้นไปทางศึกษา ลักษณะสำคัญของประโยค BA โดยทิศทางการศึกษามีแนวโน้มที่จะใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์จากประเทศทางตะวันตกมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการทางด้านภาษาศาสตร์จิตวิทยา ทำการทดลองเรื่องการรับประโยค BA ของเด็กชาวจีนที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ขณะที่นักวิชาการต่างชาติหรือผู้สอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาตินั้นจะเน้นศึกษาปัญหาการเรียนและการรับประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติ จากการขยายตัวของการเรียนภาษาจีนในทั่วโลก ผสานกับการศึกษาข้ามศาสตร์ ส่งผลให้แนวโน้มการศึกษาประโยค BA เป็นไปในทิศทางของภาษาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อตอบสนองการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศนั่นเอง

อย่างไรก็ดีบทความชิ้นนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาเพียงเฉพาะ การศึกษาวิจัยประโยค BA ในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่นั้น ไม่รวมถึงการศึกษาวิจัยประโยค BA ในไต้หวันและในประเทศอื่นๆ

บรรณานุกรม

- Ellis, R. (1999). *The Study of Language Acquisition*. 上海: 上海外语教育出版社.
- ดวงกมล มงคลตากเจริญ. (2550). **ไวยากรณ์เพื่อการสอนประโยค โครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ในภาษาจีนกลางให้แก่ นักศึกษาไทย**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษา ตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2556). **ทฤษฎีภาษาศาสตร์**. ภาควิชา ภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
<http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/courses/ling-theo/lingtheo56.pdf>
- 曹利娟. 2011. 对外汉语教学之“把”字句偏误分析, *语文学刊*, 4, 85-86.
- 陈立元. 无日期. 把字句教学进化论, 二十一世纪华语文中心营运 策与教学国际研讨会, 81-87.
- 成燕燕. 2006. 哈萨克族汉语“把字句”习得的偏误分析, *语言与翻译*, 3, 56-60.
- 崔淑燕、许晓华. 2012. 高级阶段日语背景学习者“把”字句使用 偏误探析, *语言应用研究*, 104-106.
- 高立群. 2002. “把”字句位移图式心理现实性的实验研究, *世界汉 语教学*, 2, 61-67.
- 高立群. 2004. 汉语把字句认知表征图式的实验研究, *心理科学*, 1, 117-119.

- 黄新强. 2011. 论现代汉语把字句中“把”的词类归属, **菏泽学院学报**, 33, 4, 90-96.
- 黄月圆、杨素英. 2004. 汉语作为第二语言的“把”字句习得研究, **世界汉语教学**, 1, 49-59.
- 李宝贵. 2004. 韩国留学生“把”字句偏误分析, **辽宁工学院学报(社会科学版)**, 6, 5, 44-46.
- 李飞. 2011. 少数民族学生汉语“把”字句偏误分析与教学对策, **内蒙古师范大学学报(教育科学版)**, 24, 6, 97-99.
- 刘培玉. 2001. 把字句研究评述, **河南师范大学学报(哲学社会科学版)**, 28, 4, 85-88.
- 刘培玉. 2002. 把字句的句法、语义和语用分析, **华中师范大学学报(人文社会科学版)**, 41, 5, 134-139.
- 刘培玉. 2008. 把字句不能变换为主动宾句的制约因素, **信阳师范学院学报(哲学社会科学版)**, 28, 6, 131-134.
- 刘颂浩. 2003. 论“把”字句运用中的回避现象及“把”字句的难点, **语言教学与研究**, 2, 64-71.
- 满海霞. 2013. 汉语把字句及相关句式的 CCG 形式计算, **湖北大学学报(哲学社会科学版)**, 40, 6, 42-49.
- 朴爱华、崔桓. 2010. 韩国学生“把”字句习得情况以及偏误分析, **中国校外教育**, 18, 85.
- 施春宏. 2010. 从句式群看“把”字句及相关句式的语法意义, **世界汉语教学**, 3, 291-309.
- 汪翔、张小克. 2011. 中级阶段泰国学生汉语“把”字句习得偏误

- 分析, 钦州学院学报, 26, 4, 42-46.
- 王建勤. 2006. 汉语作为第二语言学习者习得过程研究评述, 北京师范大学学报 (社会科学版), 3, 121-125.
- 魏红. 2006. 初级阶段泰国学生“把”字句偏误分析及教学策略, 云南师范大学学报 (对外汉语教学与研究版), 4, 2, 54-58.
- 闻静. 2012. 初级阶段印尼学生“把”字句习得偏误分析, 云南师范大学学报 (对外汉语教学与研究版), 10, 3, 84-89.
- 杨小璐、肖丹. 2008. 现代汉语把字句习得的个案研究, 当代语言学, 10, 3, 200-210.
- 杨艳霞. 2012. 对外汉语教学中“把”字句的偏误分析, 语言研究, 128-129.
- 叶向阳. 2004. “把”字句的致使性解释, 世界汉语教学, 2, 25-39.
- 余文青. 2000. 留学生使用“把”字句的调查报告, 汉语学习, 5, 49-54.
- 张厚振. 2005. 汉语“把字句”基于最简方案的思考, 沈阳工程学院学报 (社会科学版), 1, 3, 103-106.
- 张厚振. 2009. “把字句”生成的语义特征与限制, 牡丹江大学学报, 18, 5, 84-86, 89.
- 张杰. 2006. 最简方案新框架下把字句的生成与推导, 外国语言文学, 2, 73-77.
- 张黎. 2007. 汉语“把”字句的认知类型学解释, 世界汉语教学, 3, 52-63.
- 张旺熹. 2001. 把字句的位移图试, 语言教学与研究, 3, 1-10.
- 赵燕华. 2011. “把”字句研究新视角——“致使-位移”构式, 哈尔滨

师范大学社会科学学报, 4, 53-58.

郑杰. 2002. 现代汉语“把”字句研究综述, 语言教学与研究, 5, 41-47.

郑伟娜. 2012. 汉语把字句的及物性分析, 语言教学与研究, 1, 68-75.

周磊. 2012. “把”字句结构的语义分析及在对外汉语教学中的应用, 华章, 33, 92.

อินเทอร์เน็ต

边春丽、赵敏. 2006. 《儒林外史》中的把字句考察, 语文学刊, 16.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YW XK200616068.htm>

崔勇、陶薇. 2008. “把”字句的演变轨迹和原因, 凯里学院学报, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-QDNS200802025.htm>

邓小鹏. 2009. 试论“把字句”的焦点, 知识经济, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-ZZJJ200901087.htm>

丁薇. 2013. 基于概念结构理论的把字句研究与偏误分析, 苏州: 苏州大学博士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10285-1013230171.htm>

杜文霞. 2005. “把”字句在不同语体中的分布、结构、语用差异考察, 南京师大学报(社会科学版), 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-NJSS200501027.htm>

龚少英. 2007. 4-5岁幼儿把字句和被字句句法意识发展的特点, 教育科学, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-JYKO200701020.htm>

解正明. 2006. 把字句跨方言分析及其生成机制探讨, 伊犁教育学院学报, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YLJY200602010.htm>

金英实. 2007. 非受事把字句与韩国语相关范畴的对比, **解放军外国语学院学报**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-JFJW200703005.htm>

金英实. 2010. 把字句和述宾句与韩国语 “O (宾格)+VP”句的异同, **解放军外国语学院学报**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-JFJW201003009.htm>

康竞春. 2008. 从认知的角度看“把”字句, **科技信息 (科学教研)**, 15.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-KJXX200815163.htm>

刘培玉、赵敬华. 2005. 把字句与主动宾句的句法、语义和语用差异, **长沙理工大学学报 (社会科学版)**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-CSSC200503027.htm>

刘颂浩、汪燕. 2003. “把”字句练习设计中的语境问题, **汉语学习**, 4, 59-66.

<http://wenku.baidu.com/view/e00c806e25c52cc58bd6be7d.html>

卢英顺. 2003. 把字句的配价及相关问题, **语言科学**, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YYKE200302007.htm>

陆婷雅. 2010. 三国志平话中的把字句和将字句, **安徽文学 (下半月)**, 1.

[http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-AHWA201001144.htm)

[AHWA201001144.htm](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-AHWA201001144.htm)

马永利. 2007. “把字句”的介引成分分析, **辽宁教育行政学院学报**, 8.

[http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-LJXY200708064.htm)

[LJXY200708064.htm](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-LJXY200708064.htm)

孙立新. 2003. 户县方言的把字句, **语言科学**, 6.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YYKE200306013.htm>

陶红印、刘娅琼. 2010 a. 从语体差异到语法差异 (上)——以自然会话与影视对白中的把字句、被动结构、光杆动词句、否定反问句为例, *当代修辞学*, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-XCXX201001009.htm>

陶红印、刘娅琼. 2010 b. 从语体差异到语法差异 (下)——以自然会话与影视对白中的把字句、被动结构、光杆动词句、否定反问句为例, *当代修辞学*, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-XCXX201002005.htm>

席留生. 2008. “把”字句的认知研究, 开封: 河南大学博士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10475-2008097092.htm>

薛羽. 2012. 初中级水平留学生习得“把”字句的发展过程研究——以两名被试的追踪口语语料为例, 南京: 南京大学硕士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10284-1012376431.htm>

张丹. 2006. 现代汉语述结式“把”字句的配价研究, 成都: 四川师范大学硕士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10636-2006140085.htm>

张谊生. 2005. 述结式把字句的配价研究, *南开语言学报*, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-NKYK200501021.htm>

赵贤德. 2008. 含“V成”结构把字句的认知研究, **高等函授学报 (哲学社会科学版)**, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-GHXZ200802002.htm>

ABSTRACT

An Overview of Researches in Chinese BA-structure

Sansanee Ek-atchariya

This paper aims to present an overview of the study in Chinese BA-structure from the past to the present. It is particularly focused on the studies of the BA-structure since 2000 A.D. onwards, in order to show the current and future research directions on the BA-structure.

Keywords: *BA-structure, linguistics, Teaching Chinese as a Foreign Language*

จากรายละเอียดข้างต้นจะเห็นได้ว่าการศึกษาวิชาญประโยค BA ในช่วง 30 ปีแรก แม้ว่าจะมีผลงานออกมาไม่มาก หัวข้อการวิจัยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย แต่เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญต่อการวิจัยหัวข้อ BA ในสมัยต่อมา

3. การศึกษาประโยค BA ระยะพัฒนา (ค.ศ. 1951 – ค.ศ. 1999)

เมื่อเข้าสู่ครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 การศึกษาประโยค BA เริ่มมีความหลากหลายมากขึ้น ขณะที่การศึกษาตามทฤษฎีของผู้บุกเบิกทั้ง 3 ท่านก็ยังคงดำเนินต่อไปด้วยเช่นกัน ถือได้ว่าเป็นช่วงที่การศึกษาวิชาญประโยค BA มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ซึ่งการศึกษาประโยค BA ในช่วงนี้สามารถแบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ ได้แก่ แนวภาษาศาสตร์ (语言学 Yǔyánxué) และแนวการสอนภาษาจีน (汉语教学 Hànyǔ jiàoxué)

3.1 การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์

การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์แบ่งออกเป็น การศึกษาตามทฤษฎีวากยสัมพันธ์ ทฤษฎีอรรถศาสตร์ และทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงประวัติ รวม 3 ด้านด้วยกัน

1) การศึกษาทางวากยสัมพันธ์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้าง BA หรือความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆภายในประโยค BA หรือการศึกษาชนิดของคำ BA รวมถึงการเปรียบเทียบลักษณะทางไวยากรณ์ของคำ BA กับคำกริยาหรืออนุพจน์อื่นๆในภาษาจีน

และการเปรียบเทียบประโยค BA กับประโยคอื่นที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน รวมทั้งการศึกษาเงื่อนไขการสร้างโครงสร้าง BA สามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบคำ BA กับคำกริยาหรือบุพบทอื่นๆ ในภาษาจีน เช่น 王力 (1954)⁴ ศึกษาเปรียบเทียบคำว่า 把、拿 และ 用, 刘世儒 (Liú Shirú, 1960) เปรียบเทียบคำ 把 กับ 以 เป็นต้น
- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA กับประโยคอื่นที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกัน เช่น 吕叔湘 (1965) ศึกษาเปรียบเทียบสกรรมกริยาในประโยค BA กับประโยค BEI (被字句), 刘长明 (Liú Chángmíng, 1997) ศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA และประโยค BEI, 徐燕青 (Xú Yànqīng, 1999) ศึกษาความเหมือนและความต่างระหว่างประโยค BA (把字句) และประโยค SHI (使字句) เป็นต้น

⁴ เนื่องจากรายชื่องานวิจัยที่มีผลงานออกมาก่อนปีค.ศ. 2000 ที่ปรากฏในบทความนี้ ผู้เขียนสรุปโดยอ้างอิงต่อมาจาก 刘培玉 (2001) และ 郑杰 (2002) ดังนั้นจึงไม่ปรากฏในบรรณานุกรม

- ❖ การศึกษาชนิดของคำ BA เช่น 汪惠迪 (Wāng Huìdí, 1959), 兰宾汉 (Lán Bīnhàn, 1992) ศึกษาและให้คำนิยามใหม่แก่ประโยค BA
- ❖ การศึกษาการใช้ประโยค BA เช่น 齐荣 (Qí Róng, 1954), 夏齐富 (Xià Qífù, 1991) วิเคราะห์ประโยค BA จากรูปโครงสร้างพร้อมเสนอว่าประโยค BA สามารถแยกออกได้ทั้งหมด 16 โครงสร้างย่อยและมีวิธีใช้ 27 แบบ
- ❖ การศึกษาเงื่อนไขการสร้างโครงสร้าง BA สามารถแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้านได้แก่ 1) การศึกษาส่วนประกอบใดส่วนประกอบหนึ่งในโครงสร้าง BA และ 2) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบในโครงสร้าง BA เช่น 邢福义 (Xíng Fúyì, 1978) ศึกษาสถานะทางไวยากรณ์ของประโยค BA, 裘荣棠 (Qiú Róngtáng, 1980) ศึกษาว่ากริยาหลักในประโยค BA สามารถมีกรรมได้หรือไม่, 郭德润 (Guō Dérùn, 1981) ศึกษาคำกริยาในประโยค BA, 月心 (Yuè Xīn, 1981) ศึกษาปัญหาสำคัญสองข้อของประโยค BA คือ ใช้ประโยค BA เพื่อแสดงถึงการย้ายตำแหน่งของ

กรรมมาไว้หน้ากริยาหลักของประโยคจริงหรือ และปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติของกริยาหลักใน ประโยค BA, 程仪 (Chéng Yí, 1983) ศึกษาตำแหน่ง ของส่วนขยายภาคแสดง (状语 zhuàngyǔ) ใน ประโยค BA, 王还 (Wáng Huán, 1985) ศึกษากรรม ของคำ BA ในประโยค BA, 李裕德 (Lǐ Yùdé, 1991) ศึกษาจำนวนและตัวเลขที่สามารถใช้ ในประโยค BA, 李增吉 (Lǐ Zēngjí, 1992) ศึกษา ถึงปัญหาการวางตำแหน่งส่วนขยายภาคแสดง ต่างๆในประโยค BA, 王惠 (Wáng Huì, 1993) ศึกษาคำ了/着/过 ในประโยค BA, 高平平 (Gāo Píngpíng, 1999) ศึกษาถึงการซ้ำคำกริยาหลักใน ประโยค BA เป็นต้น

นอกจากนี้เมื่อเข้าสู่ปีค.ศ. 1980 เป็นต้นมาการศึกษาวิจยด้าน ภาษาศาสตร์ในประเทศจีนนอกจากจะพัฒนาต่อ ยอดจากผลงาน ก่อนหน้าแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรต (转换生成语法) และทฤษฎีไวยากรณ์การก (格语法) ซึ่งเป็นทฤษฎีทาง ตะวันตก ส่งผลให้งานวิจัยด้านไวยากรณ์ภาษาจีนพัฒนาไปอย่าง รวดเร็ว มีงานวิจัยเกี่ยวกับไวยากรณ์ภาษาจีนออกมาอย่างมากมาย รวมทั้งการศึกษาวิจยประโยค BA ด้วย

การศึกษาประโยค BA ตามทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตและไวยากรณ์การก จะเน้นศึกษาความสัมพันธ์ของโครงสร้างลึก (生层结构) กับโครงสร้างผิว (表层结构), ความสัมพันธ์ทางความหมายของส่วนประกอบต่างๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างกริยากับนาม ฯลฯ ในโครงสร้างลึกของประโยค BA, ความสัมพันธ์และเงื่อนไขจำกัดของการเปลี่ยนรูปโครงสร้าง BA ไปเป็นโครงสร้างอื่น รวมถึงการศึกษารูปโครงสร้างย่อยต่างๆ และรูปพิเศษของประโยค BA เช่น 朱德熙 (Zhū Déxī, 1981) ศึกษาว่า “在黑板上写字” กับรูปประโยคที่เกี่ยวข้อง, 谭万春 (Tán Wàncūn, 1981) ศึกษาการเปลี่ยนรูประหว่างประโยค BA กับประโยค BEI (被字句), 傅雨贤 (Fù Yǔxián, 1981) ศึกษาเงื่อนไขต่างๆ ของการเปลี่ยนรูปประโยคระหว่างประโยค BA กับ ประโยคประธาน กริยา กรรม (SVO), 邵敬敏 (Shào Jìngmín, 1982) ศึกษาการเปลี่ยนรูปและข้อจำกัดต่างๆ ในการเปลี่ยนรูปของวลี “在黑板上写字”, 王湘 (Wáng Xiāng, 1983) ศึกษาเงื่อนไขการเปลี่ยนรูปประโยคจากประโยคโครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ (兼语句)⁹ เป็นประโยค BA, 赵鸿华 (Zhào Hónghuá,

⁹ ประโยคโครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ (Pivotal Sentence / 兼语句) ได้แก่ประโยคที่มีรูปโครงสร้างพื้นฐานดังนี้ “ประธาน กริยา + กรรม + กริยา +” ใช้เพื่อแสดงความหมายสั่งให้กระทำ เพื่อแสดงความหมายขอร้อง เพื่อแสดงความหมายเชื่อเชิญ เพื่อแสดงความหมายให้อนุญาต และเพื่อแสดงความหมายเป็นฝ่ายถูกกระทำ เป็นต้น (มงคลลาภ เจริญ, 2550)

1984) ศึกษาการเปลี่ยนรูปต่างๆของประโยค BA, 邵敬敏 (1985) ศึกษารูปเปลี่ยนแบบต่างๆของประโยค BA, 解厚春、梁修勤 (Jiě Hòuchūn, Liáng Xiūqín, 1989) ศึกษาเงื่อนไขการเปลี่ยนรูปประโยค BA เป็นประโยคที่ไม่มี BA, 吴春仙 (Wú Chūnxiān, 1993) ศึกษารูปโครงสร้างพิเศษของประโยค BA, 刘继超 (Liú Jìchāo, 1997) ศึกษาประเภทและการเปลี่ยนรูปประโยค BA กับ BEI, 张谊生 (Zhāng Yìshēng, 1997) ศึกษาปัจจัยการสร้างการแสดงความขอร้องในโครงสร้าง “BA + N + V”

2) การศึกษาทางอรรถศาสตร์ หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับความหมายของประโยค BA สามารถแบ่งออกเป็นการศึกษาที่เน้นเฉพาะด้านความหมายของคำ BA หรือความหมายของประโยค BA และการศึกษาควบคู่กันระหว่างโครงสร้างและความหมาย เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่างคำกริยากับกรรม การศึกษาการของประธานและกรรมในประโยค BA เป็นต้น ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

❖ การศึกษาความหมายของโครงสร้างประโยค BA

เช่น 潘文娱 (Pān Wényú, 1978), 赵洪勋 (Zhào Hóngxūn, 1985) ศึกษาประโยค BA ที่ไม่ได้สื่อความหมาย “การจัดการ”, 宋玉柱 (Sòng Yùzhù, 1988) อธิบายความหมายเกี่ยวกับ “การจัดการ”

ของภาคแสดงในประโยค BA และในปี 1992 宋
ยังได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความหมายของ
ประโยค BA กับเงื่อนไขการสร้างประโยค BA

❖ การศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง
ส่วนประกอบต่างๆในประโยค BA เช่น 朱德熙
(1981) ศึกษาความสัมพันธ์ทางความหมายระหว่าง
คำกริยากับกรรมในประโยค BA, 詹开第(Zhān
Kāidì, 1983) ศึกษาทิศทางการกระทำของภาค
แสดงในประโยค BA

❖ การศึกษาความสัมพันธ์ทางวากยสัมพันธ์-
อรรถศาสตร์-วจนปฏิบัติศาสตร์ (句法语义语用的
关系) เช่น 张旺熹(Zhāng Wàngxī, 1991) วิเคราะห์
ความหมายและวจนปฏิบัติของโครงสร้างประโยค
BA, 杉村博文 (Shāncūn Bówén, 1993) อภิปราย
ความหมาย “จัดการ” ของประโยค BA จาก
มุมมองการเผชิญหน้า, 崔希亮 (Cuī Xīliàng,
1995) ศึกษาถึงปัญหาต่างๆทางโครงสร้างและ
ความหมายของประโยค BA, 沈阳 (Shěn Yáng,
1997) อธิบายประโยค BA โดยการวิเคราะห์รูป
ประโยคและความหมาย, 金立鑫 (Jīn Lìxīn,

1998) อธิบายประโยค BA จากโครงสร้าง ประโยค-ความหมายและบริบท

3) การศึกษาทางภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ หมายถึง การศึกษาความเป็นมาของคำ BA ว่าเริ่มใช้ในสมัยใด สื่อความหมายอะไร และความสัมพันธ์ระหว่างคำว่า BA กับคำอื่นที่มีความหมายใกล้เคียงกันในภาษาจีนโบราณ รวมทั้งการศึกษาวិวัฒนาการการใช้ประโยค BA ตำแหน่งของคำ BA ในประโยค และความหมายของคำ BA ซึ่งสามารถแบ่งวิธีการศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติศาสตร์ออกได้เป็น 2 แนวทางใหญ่ๆ ดังนี้

- ❖ การศึกษาคำ BA หรือประโยค BA ข้ามสมัย⁶ (diachronic) เช่น 王力 (1958), 姚晓丹 (Yáo Xiǎo dān, 1993) ศึกษาที่มาและพัฒนาการของรูปประโยค “การจัดการ” (处置式), 戈弋 (Gē Yì, 1958) ศึกษาที่มาของรูปประโยค “การจัดการ”, 俞光中、植田均 (Yù Guāngzhōng, Zhí Tiánjūn, 1999) ใช้มุมมองทางประวัติศาสตร์มาศึกษาจุดเริ่มต้นของประโยค BA พัฒนาการของการ

⁶ วิโรจน์ อรุณมานะกุล (2556:49) สรุปไว้ในหนังสือทฤษฎีภาษาศาสตร์ว่า ภาษาสามารถศึกษาได้ 2 มิติที่แยกขาดจากกันได้ คือ การศึกษาเชิงประวัติหรือข้ามสมัย (diachronic) และการศึกษาสภาพที่เป็นหรือเฉพาะสมัย (synchronic)

เปลี่ยนแปลงทางความหมาย รวมทั้งรูปแบบและ
พัฒนาการของโครงสร้างย่อยแบบต่างๆ ของ
ประโยค BA

- ❖ การศึกษาคำ BA หรือประโยค BA เฉพาะสมัย
(synchronic) หมายถึงการศึกษาการใช้คำ BA
เฉพาะในยุคสมัยใดยุคสมัยหนึ่ง ซึ่งสามารถ
แบ่งย่อยออกได้เป็น 1) การศึกษาเปรียบเทียบคำ
BA หรือประโยค BA กับคำหรือรูปประโยคที่
ใกล้เคียงกันและ 2) การศึกษาการใช้คำ BA หรือ
ประโยค BA ผ่านวรรณกรรมต่างๆ เช่น 向熹
(Xiàng Xī, 1957) ศึกษาประโยค BA ประโยค
JIANG (将字句) และประโยค BEI จาก
วรรณกรรมเรื่อง^๕ซ้องกั๋ง 《水浒传》，钱学烈
(Qián Xuéliè, 1986) วิเคราะห์สถิติการใช้ประโยค
BA และประโยค JIANG พร้อมทั้งศึกษา
เปรียบเทียบโครงสร้างย่อยของประโยค BA
จำนวน 4 โครงสร้างจากวรรณกรรมเรื่องความฝัน
ในหอแดง 《红楼梦》，蒋绍愚 (Jiǎng Shàoyú,
1999) ศึกษาประโยค BA จากบทคัดเลือก
กวีนิพนธ์สมัยราชวงศ์หยวน 《元曲选》 เป็นต้น

3.2 การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีน

ในช่วงปลายทศวรรษ 1970 การศึกษาประโยค BA เริ่มขยายขอบเขตการศึกษาจากแนวภาษาศาสตร์ไปสู่แนวการสอนภาษาจีน โดยมีทั้งการศึกษาเกี่ยวกับการสอนประโยค BA ให้กับผู้ที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่และการสอนประโยค BA ให้กับผู้ที่เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองรวมทั้งการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง ซึ่งสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาทางด้านการสอนประโยค BA เช่น 吕文华 (Lǚ Wénhuá, 1977) ศึกษาเกี่ยวกับการสอนประโยค BA, 袁大同 (Yuán Dàtóng, 1986) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการอธิบายประโยค BA ให้กับผู้เรียนต่างชาติ, 黄振英 (Huáng Zhènyīng, 1989) ศึกษาปัญหาด้านการสอนประโยค BA, 吕叔湘 (1983) ศึกษาถึงปัญหาการสอนประโยค BA ให้นักเรียนมัธยมชาวจีน, 程相文、周翠琳 (Chéng Xiāngwén, Zhōu Cuīlín, 1992) ศึกษาเรื่องการสอนประโยค BA ในชั้นเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ, 张宁、刘明臣 (Zhāng Níng, Liú Míngchén, 1994) ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้ทฤษฎีหน้าที่ (功能理论

gōngnéng lǐlùn) ในการสอนประโยค BA เป็นต้น

- ❖ การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น 佟慧君(Tóng Huì jūn, 1978) ศึกษาวิเคราะห์ประโยคผิดจากการบ้านของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 熊文新(Xióng Wénxīn, 1996) วิเคราะห์การใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติ เป็นต้น

เนื่องจากการศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนนั้นเพิ่งเริ่มต้นในช่วงท้ายศตวรรษที่ 20 ดังนั้นผลการศึกษาจึงยังมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับด้านการสอนประโยค BA มากกว่าการศึกษาข้อผิดพลาดของการใช้ประโยค BA และเมื่อเข้าสู่ช่วงทศวรรษที่ 90 ก็เริ่มมีการศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA กับภาษาถิ่น ภาษาชนกลุ่มน้อย และภาษาต่างประเทศอื่นๆ อีกด้วย จากจุดเริ่มต้นการศึกษาเปรียบเทียบและการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติในช่วงนี้ถือได้ว่าเป็นการวางแนวทางการศึกษาวิจัยด้านการสอนประโยค BA ในฐานะภาษาต่างประเทศในศตวรรษต่อมา

กล่าวโดยสรุป การศึกษาวิจัยประโยค BA ในช่วงครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 ไม่เพียงแต่ศึกษาวิจัยต่อขอยอดจากผลการศึกษา

ก่อนหน้านี้เท่านั้น แต่ยังแตกสาขาการศึกษาออกไปอีกมากมาย กอปรกับได้รับอิทธิพลจากทฤษฎีทางภาษาศาสตร์และทฤษฎีการสอนภาษาต่างประเทศจากตะวันตก จึงส่งผลให้มีผลงานการวิจัยออกสู่วงวิชาการอย่างมากมายและต่อเนื่อง

4. การศึกษาประโยค BA ระยะปัจจุบัน (ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา)

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องกอปรกับการพัฒนาทฤษฎีในศาสตร์ต่างๆ ทำให้นักวิชาการเริ่มสนใจการวิจัยข้ามศาสตร์ เราจะเห็นว่าตั้งแต่ช่วงท้ายศตวรรษที่ 20 ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์มีการขยายตัวอย่างกว้างขวาง มีการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เช่น จิตวิทยา (心理学 Xīnlǐxué) คอมพิวเตอร์ และสถิติ (统计学 Tǒngjìxué) เข้ามาประยุกต์ใช้ในการศึกษาภาษาศาสตร์มากขึ้น ส่งผลให้การศึกษาภาษาในแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์ เช่น ภาษาศาสตร์ปริชาน (认知语言学 Rènzhī yǔyánxué) ภาษาศาสตร์จิตวิทยา (心里语言学 Xīnlǐ yǔyánxué) ภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์ (计算语言学 Jìsuànyǔyánxué) เริ่มมีบทบาทมากขึ้น นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างนักวิชาการในประเทศจีนกับนักวิชาการต่างประเทศยังทำให้การศึกษาวิจัยภาษาตามแนวทฤษฎีทางตะวันตกแพร่เข้ามาสู่วงวิชาการของจีน ส่งผลให้การศึกษาวิจัยภาษาจีนในประเทศจีนมีความหลากหลายมากขึ้น

จากการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยประโยค BA ผู้เขียนพบว่า ตั้งแต่ค.ศ.2000 เป็นต้นมา งานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA นอกจากจะศึกษาต่อ ยอดจากผลการศึกษาในศตวรรษที่ 20 แล้ว แนวทางการวิจัยประโยค BA ยังแตกขยายออกไปในหลายแขนง และผลการศึกษาที่สามารถเปิดมุมมองใหม่ๆ สำหรับการศึกษาประโยค BA ในอนาคตอีกด้วย

การศึกษาประโยค BA ในช่วง 15 ปีมานี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 ทิศทางใหญ่ๆ ได้แก่ 1) การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ 2) การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์ (应用语言学 Yìngyòngyǔyánxué) และ 3) การศึกษาตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (对外汉语教学 Duìwài Hànyǔ jiàoxué)

4.1 การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์

ตั้งแต่ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ นอกจากจะวิจัยต่อยอดตามแนวดั้งเดิมที่ศึกษากันมา ตั้งแต่อดีตแล้ว ยังนำทฤษฎีภาษาศาสตร์ของตะวันตก เช่น ไวยากรณ์การก (格语法 Géyǔfǎ) หรือทฤษฎี Valence (配价语法 Pèijià yǔfǎ) ไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ (系统—功能语法 Xìtǒng-gōngnéngyǔfǎ) ไวยากรณ์หน่วยสร้าง (构式语法 Gòushì yǔfǎ) และมินิมัลลิสต์โปรแกรม (最简方案 Zuì jiǎn fāng'àn) มาใช้ในการศึกษาอีกด้วย

ส่งผลให้มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ออกสู่วงวิชาการมากมายหลายร้อยชิ้นในระยะเวลาเพียง 15 ปี ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวกั้งเดิม เช่น 叶向阳 (Yè Xiàngyáng, 2004: 37) อธิบายคุณลักษณะ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” (致使 zhìshǐ) ของประโยค BA โดยเขาได้สรุปว่าความหมายพื้นฐานของประโยค BA คือ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” ขณะที่ความหมาย “การจัดการ” (处置 chǔzhì) ที่นักวิชาการในอดีตเคยให้ความหมายไว้นั้นเป็นเพียงความหมายย่อยประเภทหนึ่งของ “ทำให้ เป็นสาเหตุให้” เท่านั้น, 黄新强 (Huáng Xīnqiáng, 2011) ศึกษาว่าคำ BA ควรเป็นคำชนิดใดและสรุปว่าคำ BA ถือเป็นคำบอกหน้าที่ชนิดพิเศษ, 周磊 (Zhōu Lěi, 2012) ศึกษาการชี้ความหมายของส่วนเสริมหลังคำกริยาที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนเป็นประโยค BA ได้ข้อสรุปว่าหากส่วนเสริมหลังคำกริยาสามารถกลายเป็นภาคแสดงของกรรม (คำนาม) หลังคำ BA ได้ แสดงว่าประโยคนั้นสามารถเปลี่ยนเป็นประโยค BA ได้
- ❖ การศึกษาประโยค BA เชิงประวัติ เช่น 崔勇、陶薇 (Cuī Yǒng, Táo Wēi, 2008) ใช้มุมมองทางไวยากรณ์และวัจนปฏิบัติศาสตร์มาศึกษาวิวัฒนาการของประโยค BA จากคำกริยาที่

ค่อยๆเปลี่ยนแปลงจนกลายเป็นคำบุพบทในปัจจุบัน, 边春丽、赵敏 (Biān ChūnLì, Zhào Mǐn, 2006) ศึกษาประโยค BA จากวรรณกรรมเรื่อง 儒林外史 ซึ่งเป็นวรรณกรรมในสมัยราชวงศ์ชิง, 陆婷雅 (Lù Tíngyǎ, 2010) ศึกษาประโยค BA และประโยค JIANG ในวรรณกรรม 三国志平话 ซึ่งเป็นวรรณกรรมในสมัยราชวงศ์หยวน

- ❖ การศึกษาประโยค BA จากหลายมุมมอง หมายถึงการศึกษาประโยค BA โดยบูรณาการมุมมองทางไวยากรณ์-อรรถศาสตร์-วัจนปฏิบัติศาสตร์เข้าไว้ด้วยกัน ส่งผลให้ผู้ศึกษามองเห็นวิธีใช้ประโยค BA และเงื่อนไขข้อจำกัดต่างๆสำหรับการสร้างประโยค BA ได้รอบด้านมากขึ้น เช่น 刘培玉 (Liú Péiyù, 2002) ใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ ความหมายและวัจนปฏิบัติมาวิเคราะห์ประโยค BA เพื่อให้เข้าใจถึงการใช้และข้อจำกัดในการใช้ประโยค BA นั้นเอง 刘培玉、赵敬华 (Liú Péiyù, Zhào Jìng huá, 2005) ศึกษาความแตกต่างทางโครงสร้าง ความหมายและวัจนปฏิบัติระหว่างประโยค BA กับประโยคประธาน-กริยา-กรรม, 马永利 (Mǎ Yǒnglì, 2007) วิเคราะห์หน่วยนามที่ตามหลังคำ BA ด้วยมุมมองทางไวยากรณ์ ความหมายและวัจนปฏิบัติ แล้วสรุปว่า หน่วยนามที่ตามหลังคำ BA นั้นจะต้องมี

เฉพาะเจาะจงและเป็นข้อมูลเก่าที่ทั้งผู้พูดและผู้ฟังรู้อยู่แล้ว, 刘培玉 (Liú Péiyù, 2008) ใช้มุมมองจำนวนพยางค์ ไวยากรณ์และความหมายมาศึกษาปัจจัยและเงื่อนไขที่ ประโยค BA ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นประโยคประธาน-กริยา-กรรมได้, 邓小鹏 (Dèng Xiǎopéng, 2009) ใช้มุมมอง ไวยากรณ์ อรรถศาสตร์และวัจนปฏิบัติศาสตร์มาศึกษาการ เน้น (焦点 jiāodiǎn) ของประโยค BA, 张厚振 (Zhāng Hòuzhèn, 2009) ศึกษาความหมายในโครงสร้างลึกของ ประโยค BA และยังชี้ถึงสาเหตุการเปลี่ยนรูปประโยคไปมาระหว่างประโยค BA และประโยคที่ไม่ใช่ BA อีกด้วย

- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีValence (配价语法)⁷ หมายถึงการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยากับ คำนามต่างๆในประโยค BA เช่น 卢英顺 (Lú Yīngshùn, 2003), 张谊生 (Zhāng Yìshēng, 2005) ศึกษาความสัมพันธ์ ของคำกริยากับหน่วยเสริมหลังคำกริยาในประโยค BA , 张丹 (Zhāng Dān, 2006) เก็บข้อมูลประโยค BA รูปแบบต่างๆ

⁷ ทฤษฎีValence ในช่วงแรกหมายถึง การศึกษาว่ากริยาในประโยคหนึ่งสามารถ แจกจ่ายคำนามได้จำนวนเท่าไร เช่น ฉันให้หนังสือแก่เขา ประโยคนีกริยา “ให้” สามารถ แจกจ่ายคำนามได้ 3 ตัว คือ ฉัน หนังสือ และเขา เป็นต้น ต่อมาการศึกษาความสัมพันธ์ของ หน่วยต่างๆในประโยคเริ่มครอบคลุมถึงการศึกษาคำคุณศัพท์ คำนาม และหน่วยเสริม ต่างๆ

จำนวน 1,696 ประโยคแล้วนำมาจัดแยกประเภท โดยจัดให้โครงสร้าง “กริยา+หน่วยเสริมหลังคำกริยา” เป็นรูปแบบพื้นฐาน หลังจากนั้นวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกริยากับหน่วยเสริมหลังคำกริยาโดยใช้ทฤษฎี Valence

- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีมินิมัลลิสต์โปรแกรม (最简方案)⁸ เช่น 张厚振 (Zhāng Hòuzhèn, 2005), 张杰 (Zhāng Jié, 2006)
- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่และไวยากรณ์ระบบ-หน้าที่ เช่น 郑伟娜 (Zhèng Wěinà, 2012)
- ❖ การศึกษาประโยค BA ด้วยทฤษฎีหน่วยสร้าง เช่น 施春宏 (Shī Chūnhóng, 2010) ใช้ทฤษฎีกลุ่มหน่วยสร้าง (句式群) มาศึกษาโครงสร้างประโยคต่างๆที่มีความหมาย “ทำให้” ได้แก่ ประโยคประธาน-กริยา-กรรม ประโยค BEI และประโยค BA เพื่อหาความหมายที่รูปประโยคทั้งหมดมีร่วมกัน และความหมายที่รูปประโยคแต่ละรูปมีไม่เหมือนกัน และได้ข้อสรุปว่า ในกลุ่มโครงสร้างต่างๆที่สื่อความหมาย“ทำให้”นั้น ประโยค BA เน้นผลที่เปลี่ยนแปลง

⁸ มินิมัลลิสต์โปรแกรมเป็นทฤษฎีที่นำเสนอโดย Chomsky ในปี 1995 ทฤษฎีนี้พัฒนาต่อเนื่องมาจากไวยากรณ์ปริวรรต เป็นทฤษฎีที่เน้นที่ความประหยัดของการแปลงรูปและความประหยัดของรูปแทนมากขึ้น โครงสร้างลึกและโครงสร้างผิวถูกมองว่าไม่จำเป็นเหลือเพียงรูปประโยคที่พูดออกมาและความหมาย (อรุณมานะกุล, 2556:216)

กับผู้ถูกกระทำ ขณะที่ประโยค BEI เน้นผู้ถูกกระทำ, 赵燕华 (Zhào Yànhuá, 2011) วิเคราะห์ความหมายของหน่วยสร้างประโยค BA ได้ว่า “ผู้กระทำทำให้เป้าหมายเคลื่อนที่จากจุดเริ่มต้นไปสู่จุดหมาย” เป็นความหมายพื้นฐานของหน่วยสร้างประโยค BA และสามารถแตกความหมายจากความหมายพื้นฐานออกไปได้อีกมากมายซึ่งความหมายที่เป็นระบบของหน่วยสร้างประโยค BA นั้นนอกจากจะเน้นตัวผู้กระทำแล้วยังเน้นระดับและสภาพการเคลื่อนของเป้าหมาย รวมทั้งจุดหมายหลังการเคลื่อนที่อีกด้วย

- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA ด้วยทฤษฎีวจนลีลาศาสตร์ (Stylistics, 修辞学) เช่น 杜文霞 (Dù Wénxiá, 2005) ศึกษาการใช้ประโยค BA จากรูปแบบการใช้ต่างๆ ได้แก่ การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ธุรกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี, 陶红印、刘娅琼 (Táo Hóngyìn, Liú Yàqióng, 2010) ศึกษาการใช้ประโยค BA ประโยค BEI กริยาโดดและประโยคซ้อนถามในบริบทต่างๆ ได้แก่ การคุยโทรศัพท์ โทรทัศน์ และภาพยนตร์
- ❖ การศึกษาเปรียบเทียบประโยค BA ในภาษาถิ่น เช่น 孙立新 (Sūn Lìxīn, 2003), 解正明 (Jiě Zhèngmíng, 2006)

4.2 การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์

การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ประยุกต์สามารถสรุปเป็นแนวทางต่างๆ ได้ดังนี้

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชาน (认知语言学) เป็นการศึกษาภาษาในแง่ของมโนทัศน์ โดยเชื่อว่าความหมายเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษามโนทัศน์ของภาษา การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชานสามารถแบ่งออกเป็น 2 ทิศทางใหญ่ๆ ได้แก่ อร์รศาสตร์ปริชาน (认知语义) และไวยากรณ์ปริชาน (认知语法) เช่น 张旺熹 (Zhāng Wàngxī, 2001) ศึกษาภาพร่าง (图式 túshì) แสดงการเคลื่อนที่ของประโยค BA โดยสรุปว่า ความหมายพื้นฐานที่ชัดเจนของประโยค BA คือกระบวนการเคลื่อนที่ของสิ่งของซึ่งได้รับแรงผลักดันจากภายนอก และภาพร่างนี้สามารถเปลี่ยนรูปไปได้อีก 4 แบบผ่านการอุปลักษณ์ (隐喻 yǐnyù), 席留生 (Xí Liúshēng, 2008) ใช้กรอบไวยากรณ์ปริชานมาศึกษากลไกการสร้าง ความหมายของประโยค BA เครือข่ายความรู้ทางไวยากรณ์ของประโยค BA และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ของประโยค BA, 康竞春 (Kāng Jìngchūn, 2008) ใช้กรอบทฤษฎีไวยากรณ์ต้นแบบ (语法原型 yǔfǎ yuánxíng) เป็น

- พื้นฐานหลักในการศึกษาประโยค BA, 赵贤德 (Zhào Xiándé, 2008) ศึกษาโครงสร้างย่อย V 成 ในประโยค BA
- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์จิตวิทยา เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตวิทยาและประสาทวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการรับภาษา การใช้ภาษา การเข้าใจภาษา และการผลิตภาษาของมนุษย์ ซึ่งงานวิจัยเกี่ยวกับประโยค BA ตั้งแต่ช่วงหลังค.ศ.2000 เป็นต้นมา ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการรับประโยค BA ของเด็กที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่และการรับประโยค BA ของผู้ที่เรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้ 高立群 (Gāo Lìqún, 2002, 2004) ใช้ภาพร่างแสดงการเคลื่อนที่ของประโยค BA เป็นพื้นฐานมาดำเนินการทดลองเพื่อศึกษารูปแทนกลไกปริชาณของผู้ที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาพบว่าผู้รับการทดลองใช้เวลาในการตอบสนองหลังจากอ่านประโยค BA ช้ากว่าอ่านประโยคประธาน-กริยา-กรรม แสดงว่าขณะที่อ่านประโยค BA กระบวนการทำความเข้าใจประโยค BA ที่แสดงความหมายการเคลื่อนที่กำลังทำงานอยู่ จึงทำให้ใช้เวลานานกว่าเมื่ออ่านประโยคประธาน-กริยา-กรรม, 刘颂浩 (Liú Sònghào, 2003) ทดลองโดยให้ผู้รับการทดลองตอบคำถามจากรูปที่

กำหนดให้เพื่อศึกษาการหลีกเลี่ยงการใช้ประโยค BA ของ
 พร้อมอธิบายถึงสาเหตุและแนวโน้มการหลีกเลี่ยงการใช้
 ประโยค BA ผู้เรียนชาวต่างชาติ, 龚少英 (Gōng Shàoyīng,
 2007) ใช้การตัดสินความถูกต้องทางไวยากรณ์
 (Grammaticality Judgment) และการแก้รูปประโยคมา
 ทดสอบเด็กอายุระหว่าง 4-5 ปีที่พูดภาษาจีนเป็นภาษาแม่
 เพื่อศึกษากระบวนการรับประโยค BA และประโยค BEI,
 杨小璐、肖丹 (Yáng Xiǎolù, Xiǎo Dān, 2008) ศึกษาการ
 รับประโยค BA ของเด็กอายุก่อน 2 ปีครั้งที่พูดภาษาจีนเป็น
 ภาษาแม่ พบว่า เด็กเริ่มรับและตอบสนองต่อประโยค BA
 ทั้งด้านไวยากรณ์และความหมายตั้งแต่อายุประมาณ 2 ปี,
 薛羽 (Xuē Yǔ, 2012) ใช้ข้อมูลการพูดของผู้รับการทดลอง
 สองคนมาศึกษากระบวนการรับประโยค BA ของผู้เรียน
 ชาวต่างชาติที่เรียนภาษาจีนในระดับต้นและระดับกลาง
 เป็นต้น

- ❖ การศึกษาประโยค BA ตามแนวภาษาศาสตร์คอมพิวเตอร์
 เช่น 满海霞 (Mǎn Hǎixiá, 2013) สร้างแบบจำลองการ
 เรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้ทฤษฎี CCG (Combinatory
 Categorical Grammar 组合范畴语法) เพื่อที่จะวิเคราะห์
 ความสัมพันธ์ระหว่างการเปลี่ยนรูปประโยค BA กับรูป

ประโยชน์ที่สัมพันธ์กัน โดยมีสมมติฐานว่าหากสามารถค้นพบหรือสร้างแบบจำลองคอมพิวเตอร์ที่สามารถเลียนแบบการเรียนรู้ของมนุษย์ขึ้นมาได้ ในอนาคตก็จะสามารถใช้แบบจำลองคอมพิวเตอร์เหล่านี้มาวิเคราะห์การเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติของมนุษย์

4.3 การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ

การสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการศึกษาการรับภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง (汉语作为第二语言习得) แต่เนื่องจากการวิจัยด้านการรับภาษาจีนในฐานะภาษาที่สองถือเป็นสาขาใหม่ที่เพิ่งเข้าสู่วงวิชาการจีนได้ประมาณ 20 กว่าปีเท่านั้น (王建勤 Wáng Jiànqín, 2006: 121) ดังนั้นงานวิจัยทางด้านนี้จึงยังให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างระหว่างภาษา (对比分析) รวมถึงการศึกษาข้อผิดพลาดด้านการใช้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติ (偏误分析) ซึ่งผลการศึกษาวิจัยสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศได้ โดยจะช่วยให้อาจารย์ผู้สอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ภาษาจีนของผู้เรียนชาวต่างชาติมากขึ้นและ

สามารถปรับวิธีการสอนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนให้มากที่สุดเพื่อให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นนั่นเอง การศึกษาประโยค BA ตามแนวการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศสามารถสรุปแนวทางการศึกษาได้ดังนี้

- ❖ การเปรียบเทียบระหว่างภาษา คือการศึกษาเปรียบเทียบ โครงสร้างประโยค BA กับโครงสร้างที่ใกล้เคียงกัน ในภาษาอื่น เช่น 金英实 (Jīn Yīngshí, 2007) ศึกษา เปรียบเทียบบทบาทของการกในภาษาจีนและภาษาเกาหลี พร้อมทั้งใช้มุมมองทางอรรถศาสตร์มาศึกษาโครงสร้างย่อยของประโยค BA ที่ไม่มีผู้รับการกระทำ เพื่อชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนภาษาจีนชาวเกาหลีจะประสบปัญหาเมื่อเจอ โครงสร้างย่อยของประโยค BA ที่ไม่มีผู้รับการกระทำ ต่อมาในปี2010 金英实 ก็ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และความต่างระหว่างรูปประโยค BA และประโยคกริยากรรมในภาษาจีนกับประโยค “กรรม-การกรรม-กริยา” ในภาษาเกาหลี
- ❖ การศึกษาข้อผิดพลาดด้านการใช้ประโยค BA ของผู้เรียน ภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง เช่น 李宝贵 (Lǐ Bǎoguì, 2004) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียน ภาษาจีนชาวเกาหลี, 成燕燕 (Chéng Yànyàn, 2006) ศึกษา

ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวคาซัค, 魏红 (Wèi Hóng, 2006) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นชาวไทยพร้อมเสนอแนะแนวทางการสอน, 朴爱华、崔桓 (Pǔ Àihuá, Cuī Huán, 2010) ศึกษาการรับประโยค BA และข้อผิดพลาดจากการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนชาวเกาหลี, 曹利娟 (Cáo Lìjuān, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดการใช้ประโยค BA ในงานเขียนของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 李飞 (Lǐ Fēi, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนที่เป็นชนกลุ่มน้อยในประเทศจีนพร้อมเสนอแนะแนวทางการสอน, 汪翔、张小克 (Wāng Xiáng, Zhāng Xiǎokè, 2011) ศึกษาข้อผิดพลาดในการรับประโยค BA ของผู้เรียนระดับกลางชาวไทย, 杨艳霞 (Yáng Yàxiá, 2012) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้ประโยค BA ในการพูดของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างประเทศ, 崔淑燕、许晓华 (Cuī Shūyàn, Xǔ Xiǎohuá, 2012) ศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับสูงชาวญี่ปุ่น, 闻静 (Wén Jìng, 2012) วิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนระดับต้นชาวอินโดนีเซีย, 丁薇 (Dīng Wēi, 2013) ใช้โครงสร้างมโนทัศน์ (Conceptual

Structure) จากอรรถศาสตร์ปริชานมาแบ่งประเภทของเหตุการณ์ของประโยค BA ออกเป็น 4 ประเภท ประกอบกับใช้ทฤษฎีไวยากรณ์หน่วยสร้าง (Construction Grammar) และทฤษฎีแบบลักษณ์ภาษา (Language Typology) มาร่วมวิเคราะห์ประโยค BA และอธิบายข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติเป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ประโยค BA ของผู้เรียนภาษาจีนชาวต่างชาตินั้น ส่วนใหญ่จะออกมาคล้ายกันคือ 1. ไม่เติมส่วนประกอบอื่นๆ ที่อยู่หลังคำกริยา (โครงสร้างประโยค BA จะไม่สามารถใช้คำกริยาใดๆ โดยไม่เติมส่วนประกอบอื่นๆ ได้) 2. ไม่ใช้ประโยค BA กับกริยาที่ต้องใช้ 3. ใช้ประโยค BA กับกริยาที่ไม่จำเป็นต้องใช้ 4. หลบเลี่ยงการใช้ประโยค BA เป็นต้น

5. บทสรุป

จากภาพรวมการศึกษาวิชาประโยค BA พบว่าไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเพียงใด การศึกษาวิชาประโยค BA ยังคงเป็นหนึ่งในหัวข้อการวิจัยอันดับต้นๆ ของวงวิชาการทางภาษาจีน แสดงถึงความสำคัญของประโยค BA ในภาษาจีน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบโครงสร้างประโยคที่มีลักษณะพิเศษต่างจากในภาษาอื่นๆ ทั้งยังสามารถสื่อ

ความหมายได้มากมาย ทำให้นักวิชาการทางภาษาจีนยังคงสนใจที่จะเดินหน้าไขความลับของประโยค BA ออกมาให้ได้

การศึกษาประโยค BA ในประเทศจีนนั้น เน้นไปทางศึกษา ลักษณะสำคัญของประโยค BA โดยทิศทางการศึกษามีแนวโน้มที่จะใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์จากประเทศทางตะวันตกมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการทางด้านภาษาศาสตร์จิตวิทยา ทำการทดลองเรื่องการรับประโยค BA ของเด็กชาวจีนที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ ขณะที่นักวิชาการต่างชาติหรือผู้สอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาตินั้นจะเน้นศึกษาปัญหาการเรียนและการรับประโยค BA ของผู้เรียนชาวต่างชาติ จากการขยายตัวของการเรียนภาษาจีนในทั่วโลก ผสานกับการศึกษาข้ามศาสตร์ ส่งผลให้แนวโน้มการศึกษาประโยค BA เป็นไปในทิศทางของภาษาศาสตร์ประยุกต์ เพื่อตอบสนองการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศนั่นเอง

อย่างไรก็ดีบทความชิ้นนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาเพียงเฉพาะ การศึกษาวิจัยประโยค BA ในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่นั้น ไม่รวมถึงการศึกษาวิจัยประโยค BA ในไต้หวันและในประเทศอื่นๆ

บรรณานุกรม

- Ellis, R. (1999). *The Study of Language Acquisition*. 上海: 上海外语教育出版社.
- ดวงกมล มงคลตากเจริญ. (2550). **ไวยากรณ์เพื่อการสอนประโยค โครงสร้างส่งต่อความสัมพันธ์ในภาษาจีนกลางให้แก่ นักศึกษาไทย**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษา ตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ อรุณมานะกุล. (2556). **ทฤษฎีภาษาศาสตร์**. ภาควิชา ภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
<http://pioneer.chula.ac.th/~awirote/courses/ling-theo/lingtheo56.pdf>
- 曹利娟. 2011. 对外汉语教学之“把”字句偏误分析, *语文学刊*, 4, 85-86.
- 陈立元. 无日期. 把字句教学进化论, 二十一世纪华语文中心营运 策与教学国际研讨会, 81-87.
- 成燕燕. 2006. 哈萨克族汉语“把字句”习得的偏误分析, *语言与翻译*, 3, 56-60.
- 崔淑燕、许晓华. 2012. 高级阶段日语背景学习者“把”字句使用 偏误探析, *语言应用研究*, 104-106.
- 高立群. 2002. “把”字句位移图式心理现实性的实验研究, *世界汉 语教学*, 2, 61-67.
- 高立群. 2004. 汉语把字句认知表征图式的实验研究, *心理科学*, 1, 117-119.

- 黄新强. 2011. 论现代汉语把字句中“把”的词类归属, **菏泽学院学报**, 33, 4, 90-96.
- 黄月圆、杨素英. 2004. 汉语作为第二语言的“把”字句习得研究, **世界汉语教学**, 1, 49-59.
- 李宝贵. 2004. 韩国留学生“把”字句偏误分析, **辽宁工学院学报 (社会科学版)**, 6, 5, 44-46.
- 李飞. 2011. 少数民族学生汉语“把”字句偏误分析与教学对策, **内蒙古师范大学学报 (教育科学版)**, 24, 6, 97-99.
- 刘培玉. 2001. 把字句研究评述, **河南师范大学学报 (哲学社会科学版)**, 28, 4, 85-88.
- 刘培玉. 2002. 把字句的句法、语义和语用分析, **华中师范大学学报 (人文社会科学版)**, 41, 5, 134-139.
- 刘培玉. 2008. 把字句不能变换为主动宾句的制约因素, **信阳师范学院学报 (哲学社会科学版)**, 28, 6, 131-134.
- 刘颂浩. 2003. 论“把”字句运用中的回避现象及“把”字句的难点, **语言教学与研究**, 2, 64-71.
- 满海霞. 2013. 汉语把字句及相关句式的 CCG 形式计算, **湖北大学学报 (哲学社会科学版)**, 40, 6, 42-49.
- 朴爱华、崔桓. 2010. 韩国学生“把”字句习得情况以及偏误分析, **中国校外教育**, 18, 85.
- 施春宏. 2010. 从句式群看“把”字句及相关句式的语法意义, **世界汉语教学**, 3, 291-309.
- 汪翔、张小克. 2011. 中级阶段泰国学生汉语“把”字句习得偏误

- 分析, 钦州学院学报, 26, 4, 42-46.
- 王建勤. 2006. 汉语作为第二语言学习者习得过程研究评述, 北京师范大学学报 (社会科学版), 3, 121-125.
- 魏红. 2006. 初级阶段泰国学生“把”字句偏误分析及教学策略, 云南师范大学学报 (对外汉语教学与研究版), 4, 2, 54-58.
- 闻静. 2012. 初级阶段印尼学生“把”字句习得偏误分析, 云南师范大学学报 (对外汉语教学与研究版), 10, 3, 84-89.
- 杨小璐、肖丹. 2008. 现代汉语把字句习得的个案研究, 当代语言学, 10, 3, 200-210.
- 杨艳霞. 2012. 对外汉语教学中“把”字句的偏误分析, 语言研究, 128-129.
- 叶向阳. 2004. “把”字句的致使性解释, 世界汉语教学, 2, 25-39.
- 余文青. 2000. 留学生使用“把”字句的调查报告, 汉语学习, 5, 49-54.
- 张厚振. 2005. 汉语“把字句”基于最简方案的思考, 沈阳工程学院学报 (社会科学版), 1, 3, 103-106.
- 张厚振. 2009. “把字句”生成的语义特征与限制, 牡丹江大学学报, 18, 5, 84-86, 89.
- 张杰. 2006. 最简方案新框架下把字句的生成与推导, 外国语言文学, 2, 73-77.
- 张黎. 2007. 汉语“把”字句的认知类型学解释, 世界汉语教学, 3, 52-63.
- 张旺熹. 2001. 把字句的位移图试, 语言教学与研究, 3, 1-10.
- 赵燕华. 2011. “把”字句研究新视角——“致使-位移”构式, 哈尔滨

师范大学社会科学学报, 4, 53-58.

郑杰. 2002. 现代汉语“把”字句研究综述, 语言教学与研究, 5, 41-47.

郑伟娜. 2012. 汉语把字句的及物性分析, 语言教学与研究, 1, 68-75.

周磊. 2012. “把”字句结构的语义分析及在对外汉语教学中的应用, 华章, 33, 92.

อินเทอร์เน็ต

边春丽、赵敏. 2006. 《儒林外史》中的把字句考察, 语文学刊, 16.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YW XK200616068.htm>

崔勇、陶薇. 2008. “把”字句的演变轨迹和原因, 凯里学院学报, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-QDNS200802025.htm>

邓小鹏. 2009. 试论“把字句”的焦点, 知识经济, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-ZZJJ200901087.htm>

丁薇. 2013. 基于概念结构理论的把字句研究与偏误分析, 苏州: 苏州大学博士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10285-1013230171.htm>

杜文霞. 2005. “把”字句在不同语体中的分布、结构、语用差异考察, 南京师大学报(社会科学版), 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-NJSS200501027.htm>

龚少英. 2007. 4-5岁幼儿把字句和被字句句法意识发展的特点, 教育科学, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-JYKO200701020.htm>

解正明. 2006. 把字句跨方言分析及其生成机制探讨, 伊犁教育学院学报, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YLJY200602010.htm>

金英实. 2007. 非受事把字句与韩国语相关范畴的对比, **解放军外国语学院学报**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-JFJW200703005.htm>

金英实. 2010. 把字句和述宾句与韩国语 “O (宾格)+VP” 句的异同, **解放军外国语学院学报**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-JFJW201003009.htm>

康竞春. 2008. 从认知的角度看 “把” 字句, **科技信息 (科学教研)**, 15.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-KJXX200815163.htm>

刘培玉、赵敬华. 2005. 把字句与主动宾句的句法、语义和语用差异, **长沙理工大学学报 (社会科学版)**, 3.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTTotal-CSSC200503027.htm>

刘颂浩、汪燕. 2003. “把” 字句练习设计中的语境问题, **汉语学习**, 4, 59-66.

<http://wenku.baidu.com/view/e00c806e25c52cc58bd6be7d.html>

卢英顺. 2003. 把字句的配价及相关问题, **语言科学**, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YYKE200302007.htm>

陆婷雅. 2010. 三国志平话中的把字句和将字句, **安徽文学 (下半月)**, 1.

[http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-AHWA201001144.htm)

[AHWA201001144.htm](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-AHWA201001144.htm)

马永利. 2007. “把字句” 的介引成分分析, **辽宁教育行政学院学报**, 8.

[http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-LJXY200708064.htm)

[LJXY200708064.htm](http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-LJXY200708064.htm)

孙立新. 2003. 户县方言的把字句, **语言科学**, 6.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-YYKE200306013.htm>

陶红印、刘娅琼. 2010 a. 从语体差异到语法差异 (上)——以自然会话与影视对白中的把字句、被动结构、光杆动词句、否定反问句为例, *当代修辞学*, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-XCXX201001009.htm>

陶红印、刘娅琼. 2010 b. 从语体差异到语法差异 (下)——以自然会话与影视对白中的把字句、被动结构、光杆动词句、否定反问句为例, *当代修辞学*, 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTOTAL-XCXX201002005.htm>

席留生. 2008. “把”字句的认知研究, 开封: 河南大学博士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10475-2008097092.htm>

薛羽. 2012. 初中级水平留学生习得“把”字句的发展过程研究——以两名被试的追踪口语语料为例, 南京: 南京大学硕士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10284-1012376431.htm>

张丹. 2006. 现代汉语述结式“把”字句的配价研究, 成都: 四川师范大学硕士学位论文.

<http://cdmd.cnki.com.cn/Article/CDMD-10636-2006140085.htm>

张谊生. 2005. 述结式把字句的配价研究, *南开语言学报*, 1.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-NKYK200501021.htm>

赵贤德. 2008. 含“V成”结构把字句的认知研究, **高等函授学报** (哲学社会科学版), 2.

<http://www.cnki.com.cn/Article/CJFDTotal-GHXZ200802002.htm>

ABSTRACT

An Overview of Researches in Chinese BA-structure

Sansanee Ek-atchariya

This paper aims to present an overview of the study in Chinese BA-structure from the past to the present. It is particularly focused on the studies of the BA-structure since 2000 A.D. onwards, in order to show the current and future research directions on the BA-structure.

Keywords: *BA-structure, linguistics, Teaching Chinese as a Foreign Language*